NR. 44 VINTER 2009

KINABLADET

KINABLADET
udgives af Dansk-Kinesisk Forening og udkommer fire gange om året (marts, juni, september og december). Foreningens medlemmer får bladet tilsendt gratis. Et årsabonnement på bladet uden medlemskab koster 200 kr.

Kinabladet er medlem af
Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter.

Dansk-Kinesisk Forening er af Københavns kommune godkendt som en folkeoplysende forening.

Redaktion:
Flemming Ytzen (ansvarshavende)
Fremtidsvej 9, 2860 Søborg
E-mail: flemmingytzen@gmail.com
Steen Jensen, Anette Kruse, Hanna Leanderdal, Jette Mechlenburg, Bent Nielsen, Flemming Poulsen, Claus Seiden, Henrik Strube.
Layout: Torsten Valeur

DANSK-KINESISK FORENING
blev stiftet 25. januar 1999. Dens formål er at være samlingssted for alle med interesse for Kina samt at formidle oplysning om Kina.
Vedtægter, indmeldelse og abonnementstegning ved henvendelse til sekretæren.

Hjemmeside: www.dansk-kinesisk.dk

Formand: Jette Mechlenburg
Kolding Landevej 43, 7000 Fredericia
Tlf. 7594 0495.
E-mail formand@dansk-kinesisk.dk

Sekretær og kasserer: Lene Løgstrup
Engelholmvej 15, 2700 Brønshøj
Tlf. 6114 3340.
E-mail: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Danske Bank 4820 1683 0593

Bogsalg og leje af skolekasser:
Gudrun Lindhard, Istedgade 27, 1.tv.,
1650 København V. Tlf. 3325 6262
E-mail: guan@kabelmail.dk

Mødegruppen:
Kjeld A. Larsen, kjeld.a.larsen@get2net.dk
Helle Willum Jensen, hellewj@post.cybercity.dk

Medlemskontingent:
Enkeltmedlemmer ..... 230 kr
Parmedlemmer ..... 290 kr.
Pensionister og studerende ..... 140 kr.
Pensionistpar ..... 195 kr.
Kollektivt medlemskab ..... 345 kr.

ISSN 1600-1273

Tryk: Birkerød Bogtryk

KINABLADET NR. 44

Vilde solsikker 3
Digt af Lan Lan, oversat af Maj Korterman og Hejdi Nielsen

Fire kinesiske digtere og deres digte 4
Jette Mechlenburg om kinesisk digteraften i København

At være i eksil er en digters skæbne 6
Interview i canadisk tidsskrift med kinesisk digter

Partichefen blev dissident 8
Flemming Ytzen om Zhao Ziyangs erindringer

Bogen om en håndfuld ildsjæle 10
Anette Kruse om Simon Rom Gjerøs bog „Kaldet til Kina“

Et dybt personligt manifest 13
Rikke Agnete Olsen om Xirans nye bog „Kinas Vidner“

Tiananmen-pladsen 2. oktober 2009 14
Bent Nielsen: billedreportage fra Kinas 60 års jubilæum

Haves: Eksamensbevis, men hvor er jobbet? 16
Flemming Poulsen om Kinas arbejdsløse akademikere

Tre skæbnesvangre dage i juni 19
Flemming Poulsen om optagelsesprøven til et universitet i Kina

Partnerskabet med USA på plads 22
Flemming Ytzen om resultatet af Barack Obamas besøg i Kina

Klub for talelystne kursister 24
Feng Chen om studerendes behov for at *tale* kinesisk

Indsigt og troværdig formidling 25
Jørgen Delman om Kinabladets rolle

Richang shenghuo 26
Claus Seiden om nyheder i kinesernes hverdag og tilværelse

Arrangementer 28

Præsentation af særnummer
Et særnummer af Kinabladet i anledning af Folkerepublikken Kinas 60 års jubilæum blev præsenteret den 11. november 2009. Det skete ved en reception i Asia House i København, arrangeret af ØKs Almennyttige Fond og Dansk-Kinesisk Forening. Referat af receptionen findes på www.kinabladet.dk

Forsiden
Den 1. oktober 2009 var der fest på Tiananmen-pladsen for at fejre Folkrepublikkens 60 års dag, men kun specielt indbudte kunne deltage. Den 2. oktober var der adgang for alle. Det benyttede Kinabladets Bent Nielsen – nyt medlem af redaktionen – sig af. Bevæbnet med sit kamera tilbragte han dagen på den store plads sammen med feststemte kinesere. Billederne på forsiden og midtersiderne viser stemningen og atmosfæren på Den Himmelske Freds Plads. Læs på side 14 om betydningen af søjlerækken på det øverste billede.

VILDE SOLSIKKER

Vilde Solsikker
Yě kuíhuā

Om efteråret får de vilde solsikker
Yě kuíhuā dàole qiūtiān jiùyào bèi
skåret hovedet af.
kǎnxià tóulú.
De som slår hende og går forbi hende vil pludselig
Dǎ tā shēnbiān zǒuguò de rén huì tūrán
komme tilbage. Farven på himlen viser at
huílai. Tiānsè yǐ jìn huánghūn,
solnedgangen er nær. Hendes ansigt følger solen
tā de liǎn, suí xīyáng huàwéi
forvandler guldfarvet røg og støv
jīnsè de yānchén,
og forbinder hele den grænseløse sommer.
liántóng zhěnggè wúbiānwújì de xiàtiān.

Hvem går gennem? Gennem Boghvedeblomstens horisont?
Chuānyuè shuí ? chuānyuè qiáomài huā de tiānbiān?
De gamle sager som bekymringerne dækker over, i hvis
wèi yōushāng suǒ yǎngài de jiùshì, wǒ
sted skal jeg dø en gang til?
tì shuí yòu sǐ le yīcì ?

Kunstige solsikker, kunstig
Bù zhēnshí de yě kuíhuā. Bù zhēnshí de
lyd af sang.
gēshēng.
Efterårsvindens smertefulde prik i brystet.
Zhā téng wǒ xiōngtáng de qiūfēng de dúcì.

野葵花

野葵花到了秋天就要被
砍下头颅。
打她身边走过的人会突然
回来。天色已近黄昏，
她的脸，随夕阳化为
金色的烟尘，
连同整个无边无际的夏天。

穿越谁？穿越荞麦花的天边？
为忧伤所掩盖的旧事，我
替谁又死了一次？

不真实的野葵花。不真实的
歌声。
扎疼我胸膛的秋风的毒刺。

Digt af Lan Lan. Det er oversat af Maj Korterman og Hejdi Nielsen, der studerer kinesisk på Aarhus Universitet. Oversættelsen er foretaget under vejledning af undervisningsassistent Signe Ptaszynski.

Læs mere om Lan Lan i artiklen „Fire kinesiske digtere og deres digte“. Lan Lan besøgte sammen med tre andre kinesiske digtere København i begyndelsen af september 2009.

Kinesisk digteraften

FIRE KINESISKE DIGTERE OG DERES DIGTE

Fire kinesiske digtere lagde vejen om ad København, da de var på vej hjem fra Stockholm til Beijing. Deres danske kollega Niels Hav kaprede dem til en kinesisk digteraften i København den 1. september 2009. En af dem forklarer i et interview med et canadisk magasin, hvad det vil sige, at en digter er i eksil.

Af Jette Mechlenburg

De kom fra en netop afsluttet litteraturfestival i Stockholm, de fire kinesiske digtere. Deres danske kollega Niels Hav havde efter flere forgæves forespørgsler fundet stedet der med begejstring gjorde plads til en kinesisk digteraften.

Stedet var „Det poetiske Bureau" i Griffenfeldtsgade på Nørrebro. Det er en nedlagt butik møbleret med sofaer, stole og bænke i forskellige stilarter og alder, tydeligt genbrugs. På væggene hænger billeder af månedens udstillende kunstner, på bordene de nyeste bogudgivelser.

„Det poetiske Bureau" er et driftigt sted med arrangementer hver aften, kendt, kan man se, af de mange tilhørere der dukker op og forsyner sig med drikkevarer fra bardisken i baggrunden.

Lan Lan, som i 2005 af 70 kinesiske kolleger blev kåret til den vigtigste nye kvindelige lyriker i Kina, træder hen foran mikrofonen som den første. Hun har udgivet både prosa og poesi og læste nogle af sine digte op på kinesisk, bl.a. *„Lad mig acceptere det banale liv"*.

Den næste var Shen Qi, digter og kunstprofessor. Han har publiceret en række digtsamlinger og flere bind essays. Med et glimt i øjet læste han nogle af sine digte, hvoraf ét særligt tog tilhørerne: *„Den der ler sidst ler sig ihjel"*.

Zhao Ye, digter og kunstkritiker, læste digte fra sin samling „Tiden løber som flodens vand". Den har vundet flere priser i Kina. Især et af dem gjorde indtryk: *„Et selvtrøstende digt"*.

Til sidst Wang Jiaxin. Født i 1957 i en lille by i Hubei-provinsen var han i 1978 en af den første gruppe studerende på Wuhan Universitet efter Kulturrevolutionen. Ved siden af sin digtervirksomhed er han underviser på Renmin Universitet i Beijing.

Wang Jiaxin anses for at være en af tidens betydeligste digtere i Kina og har en række udgivelser af digte og essays bag sig, senest „Selected poems of Wang Jiaxin" fra 2008. Han har i perioder boet i England og USA. I et interview (hvoraf der bringes uddrag i den følgende artikel, „At være i eksil er en digters skæbne") forklarer han, hvad dette har betydet for hans digtning. Han læste flere digte med rod både i Kina og Vesten, bl.a. „En drink med min søn".

Så var det slut. Stemningen – og luften – var tæt og begejstringen til at mærke. Digte er mere end ord.

Der blev læst mange kinesiske digte op i Det poetiske Bureaus lokale på Nørrebro i København. De færreste forstod, hvad der blev sagt, men som en herre bemærkede, da den kvindelige fjerdedel af det kinesiske digterhold havde læst et digt op: „Hende kunne jeg have hørt på hele aftenen, så betagende det var at høre hendes dybe, melodiske og poetiske stemme".

Foto: Jens Rost

Shen Qi:

Zentågen

Den som ler sidst

Ler sig ihjel

Den vilde vind spørger en gammel
skildpadde:
Hvordan leve et langt liv

Den svarer: græder ikke, ler ikke
er bare til
Den vilde vind giver sig pludselig til
at le

© Shen Qi Oversat fra svensk
af Helge Krarup

Foto: Jens Rost

Wang Jiaxin:

En drink med min søn

Hvad har en mand over halvtreds tilbage af store ambitioner?
Hans drøm er bare at få en drink med sin voksne søn,
som han ikke har set i årevis.
To glas klinker –
det er sådan de omfavner hinanden,
det er deres forsoning.
Derefter, tavshed.
Da sønnen rejser sig for at hente en ny drink,
stirrer faderen fraværende på skummet,
der samler sig i bunden af glasset.

© Wang Jiaxin Oversat fra engelsk af Niels Hav

Foto: Jette Mechlenburg

Lan Lan:

Lad mig acceptere det banale liv

Lad mig acceptere det banale liv
acceptere og elske disse snavsede gader
deres trivielle almindelighed og tumult
Lad mig finde nogle græsstrå i vejkanten
som jeg kan bøje mig ned til
Lad mig forstå skønheden i de hjælpeløse suk

Livet er livet
søde æbler næres af sort gødning
At leve, græde og elske –
er bare at bøje sig – bøje sig dybt

©Lan Lan Oversat fra engelsk af Niels Hav

Foto: Niels hav

Zhao Ye:

Et selvtrøstende digt (1992)

Jeg er ikke den som kan opfatte sproget som luft og føde
Jeg kan heller ikke fremkalde sky og regn og få himlen
til at fyldes med duft af krudt
I løbet af de tyve århundreder er der sket mange ting
De fleste er allerede glemt
Derfor har jeg lært mig at tie for at bevidne mit raseri
ligesom mine forfædre sad ved vinduet
og skrev nogle digtlinjer i regntiden
Ikke for at mindes, men blot fordi regndråberne berørte dem
Selv mig berører regndråberne, nu
hvor floden glimter, og lyset standser op på bjergtoppene

© Zhao Ye Oversat fra svensk af Helge Krarup

Foto: Niels hav

En digters lod

AT VÆRE I EKSIL ER EN DIGTERS SKÆBNE

Den kinesiske digter Wang Jiaxin besøgte i begyndelsen af september 2009 København sammen med tre andre kinesiske digtere (se den foregående artikel, „Kinesiske digtere og deres digte"). Der blev ikke tid til at interviewe Wang Jiaxin. I stedet bringer vi uddrag af et interview, som han gav til den canadiske forfatter Kyle Borner. Det blev bragt i det canadiske tidsskrift „Grain" i oktober 2009.

Wang Jiaxin har siden 1992 rejst og opholdt sig i Storbritannien, andre dele af Europa og i USA.

– Kan det mærkes på din seneste tids digtning, at den er påvirket af dette 'internationale udsigtspunkt', spørger Kyle Borner. Wang Jiaxin svarer:

„De erfaringer, jeg har fået, har afgjort haft indflydelse på min skrivning, og mange af mine digte er direkte relateret til mine oplevelser. Først og fremmest medfører denne indflydelse en udvidelse af min synsevne, som gør mig i stand til at løsrive mig fra hidtidige begrænsninger i min skrivning. Jeg har lært at tale fra en bredere forståelse af menneskelivet og vores plads i universet. At leve i udlandet har muliggjort en nødvendig distance fra mit liv i Kina. Jeg skrev digtet 'Svar' i et gammelt slot på et bjerg nær Stuttgart (måske kunne jeg kun der vende mig om og få et klarere billede af mit liv). Omgivelser og klima i Europa og USA (er) meget forskellige fra Kina, og det har også påvirket min skrivning".

Digteren Wang Jiaxing bor i Beijing. Ud over at digte underviser han på Renmin Universitet i Beijing. (Foto: Jette Mechlenburg)

Digterens erfaringer

– Er det at have 'eksil-erfaringer' en nødvendighed for nutidens digtere i Kina? Kan digterne bryde igennem begrænsningerne i dag, selv om de aldrig har været uden for Kina?

„De erfaringer jeg her taler om, er jeg bevidst om, men der er sandsynligvis flere, jeg ikke er klar over. Som digter sætter jeg pris på disse erfaringer. Jeg har altid følt at i stedet for at sige 'digteren taler', er det bedre at sige 'det er digterens erfaringer der taler gennem ham'. Dog har mange digtere skrevet vidunderlig poesi uden at forlade deres hjemland (som den britiske poet Philip Larkin, der engang sagde: 'Jeg ville ikke have noget imod at besøge Kina, hvis jeg kunne komme tilbage samme dag')".

„Jeg foretrækker digtere som Czeslaw Milosc, Joseph Brodsky, Adam Zagajewski, der alle har et mere vidtrækkende udsyn. Deres erfaringer fra eksil gjorde dem ikke blot i stand til at se mere og føle mere, men – hvad der er vigtigere – skubbede dem op på et højere niveau. Der findes digtere, som, selv om de er distinkte på deres egen måde, også har begrænsninger, de ikke er klar over. Det eksil jeg taler om, betyder ikke at drage udenlands eller være politisk forfulgt (selv om der er digtere som lider på grund af det). At være i eksil er en digters skæbne. For at sige det på en anden måde, kun 'i eksil' kan man føle sin skæbne".

„Der har eksisteret digtere i historiens løb, som har oplevet en bestemt slags eksil – 'Eksil under moderlandets himmel' som Kinas Du Fu og Ruslands Pushkin erfarede det – selv om de aldrig havde været uden for deres land. I verden i dag er en digter, som aldrig har været i udlandet, ikke nødvendigvis fri af en indre-eksil erfaring. Med andre ord, lige meget om han har været i udlandet eller ikke, må en digter have en rig og dyb oplevelse af mennesket såvel som af det at være digter. Vigtigst af alt – han må hele tiden udvide sin vision".

Digteren og skæbnen

– Hvad er efter din mening egentlig 'digterens skæbne'? Er det en sandhed for alle digtere, eller er denne skæbne unik for Kinas digtere?

„Før man spørger 'hvad er digterens skæbne', burde man måske spørge: hvad er en 'digter'. Efter min opfattelse skal sande digtere ikke kun skrive nogle få gode digte, men også være sin nationalitets og tidsalders bevidsthed. Han bør ikke kun give nogle bidrag til sproget, men også fuldhjertet interessere sig for samfundets og individets åndelige problemer. En sådan digterskæbne er ikke svær at forestille sig – det er ofte en tragisk skæbne".

„Men de få digtere, som ser ud som om de er på afstand af verden, og som aldrig har oplevet ulykker i deres liv, de bærer også på den samme skæbne. Hvad enten vi forsøger at forklare menneskets skæbne eller digterens skæbne, begge ejer en vis mere vanskelig, mørk karakter. Det er derfor vi skriver, og det er på den måde vi erkender vores egen skæbne. Gennem vedholdende skrivevirksomhed i løbet af hele vores liv kan vi viske støvet væk og erkende vores skæbne – dette er 'digterens skæbne'. Det synes som om 'digterens skæbne' er den samme i ethvert land og i enhver tidsperiode. Deres liv og de digte de skriver, kan være meget forskellige, men hvis de er sande poeter, vil de med sikkerhed udgå fra den samme skabelseskraft. De indånder den samme luft. For at opsummere: deres skæbne er blevet begavet med digtningen. Deres forpligtelse over for digtningen er også deres forpligtelse over for deres skæbne".

Etisk ansvarlighed

– Som digter føler du så en slags moralsk forpligtelse over for det at skrive poesi? Og hvis du gør, er denne forpligtelse blevet forandret af de sidste årtiers hastige økonomiske kommercialisering og markedsgørelse af Kina?

„En digter, og særlig en digter som lever i dagens Kina, vil helt givet føle en vis etisk ansvarlighed i forhold til sin skrivning; han vil give sin mening til kende over for sit samfund, såvel som han vil overveje sit forhold til sin tid, blandt andet. Med andre ord, poesi er ikke kun æstetik; en digter må opbygge sin etik af sin skrivning. Dog indebærer denne etiske ansvarlighed på ingen måde at prædike moral – en digter er ikke præst. Denne etiske ansvarlighed er ikke helt den samme som den almindelige, offentlige, forenklede moral. Sandt at sige kan jeg ikke lide disse anti-krigs digte der er udkommet i USA og England i de seneste år (det indebærer selvfølgelig ikke at jeg støtter krig), da de ikke har digterisk værdi".

„Den store bølge af kommercialisering og markedsgørelse i de seneste få år har også haft stor indflydelse på forfattere og digtere. I en sådan tid er det at holde digtningens egen standard og værdighed blevet den 'moralske ansvarlighed'. Jeg tror at ligegyldigt hvordan verden forandres, vil jeg altid leve og skrive i overensstemmelse med den jeg er. Tiden kan ikke ændre mig".

– Atmosfæren i Beijing i foråret 1989 var, for at sige det mildt, oprørsk. Vil du sige lidt om hvordan du føler Tiananmen-begivenhederne har influeret på dig som digter?

„Det år var et vendepunkt for kinesisk digtning. Chokket og overraskelsen er ikke kun reflekteret i mine digte (som 'Transformation', 'Pasternak', 'Omslag' og andre), men det gav også meningen med mit liv som kinesisk digter en dybere betydning. Det satte mig i stand til at konstruere min skrivning på en dybere baggrund".

Digtning og globalisering

– Du har været aktiv i kinesiske digterkredse og for nylig deltaget i en diskussion i et forum på Renmin Universitet med titlen 'Moderne kinesisk digtning i en global kontekst'. Mit sidste spørgsmål er hvilken rolle du føler globaliseringen har spillet i forhold til kinesisk digtning. Kan du se en kommende tilnærmelse med Vesten i kinesisk digtning?

„Global lingvistisk kontekst og globalisering er ikke et og det samme. Emnet for dette symposium var 'Moderne kinesisk digtning i en global lingvistisk kontekst', hvor formålet var at placere kinesisk digtning i en bredere global ramme af hensyn til diskussion og analyse. Som jeg ser det har både globaliseringen og den globale lingvistiske kontekst påvirket moderne kinesiske digteres skrivemåde. Vi kan ikke holde os i udkanten af vores tid, fordi den danner grundlaget for realiteterne i vores liv og skrivning. Men som George O'Connel sagde i sin tale på konferencen: poesi sætter grænserne, men kan hele tiden overskride dem".

„Ja, arbejde med poesi er fra begyndelsen til enden personlig og fri. Digteren ønsker at skabe noget der er sandt i forhold til hans indre selv, ikke i forhold til en eller anden *trend* eller en bestemt tidsalders krav. Måske ligge poesiens værdi og betydning i at den samtidig observerer og overskrider sin tidsalder".

Oversættelse: Jette Mechlenburg

Sagt og skrevet om Kina

Livet går videre

„I juli blokerede den kinesiske regering for webstedet Danwei.org, som jeg har redigeret siden 2003. Men der findes et andet site, der gengiver hele indholdet – og det kan godt ses i Kina. Og få uger efter at der blev spærret for mit site blev jeg officielt indbudt til et medieforum, holdt af en provinsregering, hvor jeg frit kunne komme med mine synspunkter. Og kort efter blev jeg bedt om på en tv-station at interviewe embedsmænd og forretningsfolk om miljøproblemer. Så livet går videre.

Jeremy Goldkorn, journalist,
i den britiske avis The Guardian

Udrenset leder taler ud om fortiden

PARTICHEFEN BLEV DISSIDENT

Zhao Ziyang blev udrenset som kommunistpartiets generalsekretær under opgøret i Beijings centrum i forsommeren 1989. Han kæmper videre fra graven.

Af Flemming Ytzen

Verden er ikke forvænt med, at kinesiske ledere skriver politiske memoirer. Biografier er der rigeligt med - værkerne om Mao Zedong har for længst passeret en reolmeter, og mon ikke vi har et par stykker til gode om Deng Xiaoping?

Så meget større må interessen være om den nylige udgivelse af 'Prisoner of the State - the Secret Journal of Chinese Premier Zhao Ziyang'.

Jo, det er naturligvis den Zhao Ziyang, der er tale om. Manden, der i de skæbnesvangre majdage i 1989 valgte den 'forkerte' side i kommunistpartiets opgør om, hvorledes studenterne og aktivisterne på Den Himmelske Freds Plads skulle håndteres - fredeligt eller voldeligt. Nogle vil erindre det sidste (berømte) foto af Zhao, da han i en tidlig morgen time står midt i en flok af studenter, holdende en megafon og fortæller, at 'løbet af kørt', dvs. at kollegerne i politbureauet har besluttet sig for at sætte hårdt mod hårdt.

Resten er historie, en meget tragisk historie. Zhao mistede posten som partiets generalsekretær, en klassisk udrensning, der betød, at han tilbragte resten af sit liv i husarrest. I januar 2005 døde han som en frustreret 85-årig. Naturligvis uden statsbegravelse. Da urnen med Zhaos aske skulle sættes ned, valgte magtapparatet at sætte en større politistyrke i forhøjet beredskab for det tilfælde, at borgere skulle finde på at ytre sympati for afdøde.

Erindringer på kassettebånd

Under sine 15 år i husarrest har den tidligere regeringschef og generalsekretær reflekteret over sit lands skæbne og sit personlige offer - eller rettere: den ofring, som partikollegerne påtvang ham. Zhao blev en ikkeperson i den kinesiske offentlighed. Men han forblev ikke fuldstændig passiv. Bogen bygger på 30 lydbånd, som han indtalte over en toårig periode og afsluttede omkring årtusindeskiftet. Kassettebåndene blev siden smuglet ud af landet. Det er oversættelsen af dem, der er bogens indhold.

De mange års isolation - Zhao havde tilladelse til at omgås sin nærmeste slægtninge, kun undtagelsesvist uden for boligen og altid under bevogtning - får den tidligere partileder til at konkludere, at Kina må forlade etparti-modellen og indføre et vestligt politisk system med flere partier, magtens tredeling, afklarede rettigheder for ejendom og personlige friheder. Altså endte han sit liv med at ønske sig et 'vestligt' Kina. Et sympatisk og ideelt ønske, men næppe realistisk, vil mange mene.

Det er Kinas nære fortid, han leverer en række overbevisende vidnesbyrd om. Når Zhao bogen igennem udførligt refererer sine lederes udsagn og adfærd, står det tydeligt, hvor afsondrede og uforstående, partitoppen stod over for de unge Beijing-borgeres frustrationer dengang i forsommeren 89.

Studenternes frihedsønske

Den udløsende faktor bag demonstrationerne i 1989 var ironisk nok en gruppe studenters hyldest til Hu Yaobang - Zhaos dengang netop afdøde forgænger på generalsekretærposten. Altså ikke i første fase et erklæret ønske om at indføre vestlige tilstande. Hu Yaobang var jo ingen Abraham Lincoln!

Siden skulle diskussionerne afsløre, at de unge studerende var trætte af den altfortærende korruption, partipampernes privilegier og frem for alt det rigide danwei-system, der bandt dem til bestemte arbejdssteder, som

Maj 1989 på Tiananmen-pladsen i Beijing: Zhao Ziyang er netop blevet tvunget til at træde tilbage fra posten som det kommunistiske partis generalsekretær. Her fortæller han de demonstrerende studenter, at han er kommet for sent til at forhandle en løsning på konflikten mellem Partiet og studenterne på plads. (Privatfoto).

dengang var en integreret del af partistatens kontrolsystem.

Flertallet i partitoppen så de unges demonstrationer som udtryk for, at de ville forkaste etpartistyret. Over de ophedede diskussioner i politbureauet og med veteranen Deng Xiaoping for bordenden, fremhævede den dengang 70-årige Zhao, at 'de unge absolut ikke var imod de fundamentale elementer i vort system, men at de kun ønskede at korrigere vore fejl'. Tyve år efter massakren kan man have sine tvivl om, hvorvidt han oprigtigt mente dette. Eller om han søgte en kompromisvej ud af konflikten for at undgå den blodige konfrontation.

Zhaos minutiøse beskrivelser af reformernes tidlige fase i 1980'erne bekræfter tesen om, at der ikke var nogen teoretisk formel eller detaljeret drejebog for Kinas kursskifte. Deng og hans inderkreds eksperimenterede sig frem. Alle skridt i retning af et større rum for marked, kapital og privat initiativ blev taget under retorisk dække af marxistisk fraseologi, der skulle legitimere, at den kommunistiske ortodoksi ikke blev fraveget.

Nej til den vestlige model

I alt, hvad der flød fra partiets 'Godfather', Deng Xiaoping, var der et gennemgående budskab: vi er ikke på vej mod at overtage de vestlige samfundssystemer, og vi kommer ikke til at gøre det! Men efter flere års refleksioner er det er netop, hvad Zhao konkluderer efter sine lange og mange overvejelser om konfrontationen i 1989: at der ikke findes et politisk system, der er det vestlige demokrati overlegent, og at Kina bør overtage dette system. I sit livs aften overtager et af partiets mest lovende talenter dissidentens rolle.

Intet tyder på, at den nuværende ledelse har planer om at indføre vestligt demokrati eller noget, der ligner. Men har de så alligevel lært sig, hvordan en gentagelse af tragedierne i 89 undgås?

Om end magten er placeret sammesteds, så er det kinesiske samfund stærkt forandret i forhold til for 20 år siden. Borgerne har langt flere friheder, de har fået både mere velstand samtidig med større ulighed. Markant stigende sociale spændinger er fulgt med.

Så et spørgsmål, der trænger sig på, må lyde: Hvis Zhao havde overlevet magtkampen i partiledelsen i de hede majdage i 1989, kunne han så have bifaldet den udvikling, der fulgte, da Deng satte de økonomiske reformer op i et højere gear fra 1992? Eller er Zhaos ønske om, at Kina før eller siden overtager en vestlig samfundsmodel snarere et resultat af hans straf, de 15 år i husarrest? En bitter mands hævn fra graven over de kolleger, der faldt ham i ryggen?

Hvis vi et øjeblik erindrer os det historiske foto taget i de tidlige morgentimer 19. maj 1989 på Den Himmelske Freds Plads (billedet hvor han holder megafonen) så optræder der en anden interessant person et skridt bagved: Wen Jiabao, dengang Zhaos nærmeste rådgiver, i dag Kinas regeringschef, altså Zhaos efterfølger, omend Wen først tiltrådte denne post i 2003.

Wen Jiabao undgik Zhaos skæbne, og Kina er på vigtige områder transformeret siden 1989: partiet har stadig magtmonopolet, men konsulterer løbende ledende grupper i den middelklasse, som ikke eksisterede i Zhaos og Dengs tid.

Selvfølgelig er Zhaos tanker fra husarresten djævelsk interessante og vedkommende. De tilhører den del af Kinas historieskrivning, som forbliver forbudt og undertrykt. Det er bare at håbe på, at piratudgiverne får lov at cirkulere i milliontal rundt i riget.

Vi skal ikke forvente os, at Zhao får sit ønske om et demokratisk Kina opfyldt i en overskuelig fremtid. Men hans vidnesbyrd er om ikke andet et våben i den fortsatte kamp om rigets fremtid. Han taler til den nuværende ledergeneration fra sin grav og minder dem om en blodig fejltagelse, der ikke bør gentages.

Man kan sagtens forestille sig et udsagn fra hans domicil i det hinsides, der kunne lyde noget i retning af dette:

'I fik mig ned med nakken dengang i 89. Men jeg har med denne bog sikret, at partiets ugerninger ikke bliver glemt af verden og de mange kinesiske borgere, som bruger moderne kommunikationsmidler til at udveksle viden og information, også når I forsøger at censurere den. Kammerater, I kan ikke løbe fra historien! Fra mine børn og børnebørn ved jeg, at nutidens unge er temmelig ligeglad med al den sniksnak om Mao Zedongs og Deng Xiaopings tanker. De unge vil have en højere levestandard – og mange har fået det, heldigvis. Hvornår vil I give dem den frihed, de fortjener? Før eller siden bliver presset for reformer af det politiske system så stort, at I ikke kan stille jer i vejen på samme måde som dengang. I kommer en dag til at vise demokratisk ansvarlighed. Befolkningen vil kræve mere af jer, end de gør i dag. Skulle I eller jeres efterfølgere atter blive så arrogante, som mine kolleger var dengang, så undlad i det mindste at bruge militær magt. Hvis Kina skal fortsætte med at udvikle sig til et moderne, velstående land, så er der kun én vej: dialog, åbenhed og tolerance og ledernes gode eksempel. Helt som Kongfuzi sagde det.

Nu har jeg sikret eftertiden, at min version af kollegernes og dermed partiets ugerninger og dumheder ikke glemmes. Se så at få lært jer den virkelige betydning af ordet demokrati: det handler om at regere ansvarligt på vegne af folket'.

Prisoners of the State: The Secret Journal of Chinese Premier Zhao Ziyang. Oversat og redigeret af Bao Pu, Renee Chiang og Adi Ignatius. Forord af Roderick MacFarquhar. Epilog af Bao Pu. Forlaget Simon & Schuster, 306 s.

Danske missionærer i Kina

BOGEN OM EN HÅNDFULD ILDSJÆLE

„Kaldet til Kina“ er et stort værk om danske missionærers alt andet end fredelige tilværelse i Kina. Det var hårde vilkår, der mødte missionærerne på missonsmarken i Manchuriet.

Af Anette Kruse

Forfatteren til denne bog, Simon Rom Gjerø, er måske mest kendt for Politikens „Turen går til Beijing”. Han er cand.mag. i kinesisk og moderne Østasien- og Udviklingsstudier fra Aarhus Universitet. Lige fra barnsben har han været fascineret af Kina, han har rejst, studeret og arbejdet i landet og har boet der i perioder på samlet over 15 år. I dag bor han i Beijing.

I 2003 deltog han i „Asien set med blå øjne”, en udstilling under festivalen „Images of Asia“. Herved kom han i forbindelse med efterkommere af danske missionærer, som havde virket i Kina. Det gik op for ham, at der i denne kreds fandtes et stort materiale af billeder, dagbøger og breve, som aldrig var blevet gjort til genstand for udgivelse. Gjerø blev interesseret og fascineret og kastede sig over materialet, som han har suppleret med læsning af aviser, erindringer og andre trykte og utrykte beretninger fra Dansk Missions Selskabs virke i Kina.

Resultatet af dette arbejde foreligger i bogen „Kaldet til Kina” – en fin titel, hvor man efter behag kan variere trykket i „Kaldet”. Undertitlen er „Danske missionærers liv og oplevelser i Manchuriet 1893-1960”. Bogen, der udkom 2008, fylder knap 250 sider, er i et tiltalende stort format, trykt med klare typer og dobbelte spalter. Desuden med en papirkvalitet, som virkelig lader det meget store billedmateriale komme til sin ret. Forfatteren henviser selv til det gamle kinesiske ordsprog: „Ét billede siger mere end 10.000 ord”. Udstyret er i orden, bagest i bogen findes kort, noter, billedindeks og en liste over de i bogen nævnte missionærer med deres virkeår i Kina i parentes. Dertil en litteraturliste med oversigt over bøger, tidsskrifter samt andet kildemateriale.

Simon Rom Gjerø:
Kaldet til Kina
Danske missionærers liv og oplevelser i Manchuriet 1893–1960.
241 sider. Forlaget Univers. Vejl. pris: 349 kr.
OBS: Juletilbud til læserne: Se side 12.

Kina som missionsmark

Bogens forside prydes af en kalejdoskopisk bunke billeder, postkort og fotos, som er et godt signal om, hvad der venter læseren inde i bogen.

Gennem 16 kapitler beskriver forfatteren de danske missionærers indsats, begyndende med en omtale af Det Danske Missionsselskab. Dette selskab, der stod for det praktisk-organisatoriske arbejde, blev oprettet i 1821 med det formål „at virke til Kristendommens udbredelse blandt vilde og barbariske Folkeslægter”. Denne formulering kan nok få en nutidig læser til at få noget galt i halsen, men sådan så man altså på det dengang.

I begyndelsen var interessen rettet mod Afrika, men med tiden blev også Asien inddraget som missionsmark, og i juni 1891 blev det vedtaget at begynde på missionen i Kina. Oktober 1892 udsendtes de første, nemlig Johannes og Ellen Marie Nyholm, samt Caroline Johansen fra Røde Kors, og efter tre måneders rejse kunne de sætte foden på kinesisk jord.

Målet var Hankou (Wuhan) ved Yangtze-floden, men området var plaget af uroligheder og fremmedfjendskhed, og efter nogle voldsomme oplevelser måtte ægteparret Nyholm tage hjem allerede året efter. Andre kom til, og det blev nu besluttet at forlægge arbejdsmarken til Liaoning i det sydlige Manchuriet, hvortil en lille gruppe danske missionærer ankom 1895.

I alt drog omkring 150 danske missionærer, alene eller med deres familier, til Manchuriet i årene 1892–1949. Der var både tale om mandlige og kvindelige missionærer, og deres ophold i Kina var langvarige, mere end en fjerdedel blev i landet i over 25 år.

Perioden 1892–1960 var en tid med kolossale omvæltninger i det store rige, og forfatteren har valgt samtidig med den fortløbende skildring af missionærlivet, at redegøre for den politiske udvikling i landet. Det er en stor mundfuld, men det er gjort med en fin afvejning af, hvad der er vigtigt for forståelsen af det land, som missionærerne kom til. Her er kapitler om Bokseropstanden og om den urolige tid 1905–30 præget af kejserstyrets fald og de forskellige forsøg på at udfylde magtens tomrum.

Naturligt nok lægges vægten på Manchuriet, både i de kaotiske år, hvor russiske og japanske interesser brødes, og hvor kejserdømmet faldt

sammen og krigsherrerne tog over. Endnu et stort kapitel omhandler japanernes invasion med en meget interessant redegørelse for oprettelsen af lydstaten Manchukuo, som eksisterede fra 1931 til Anden Verdenskrigs afslutning i 1945.Til sidst redegøres for borgerkrigen mellem nationalisterne og kommunisterne og kommunisternes overtagelse af magten i1949. Herefter gik der kun ganske få år, før næsten alle missionærer havde forladt landet.

Hverdag med krig og kaos

Som læser får man derfor mulighed for at følge, hvordan de store begivenheder bryder ind i hverdagslivet på ganske konkret måde. En missionsstation bliver reddet i sidste øjeblik, og flere gange må missionærer ne flygte for krig til det nærliggende Korea eller sejle over til Shandong, som var på vestlige hænder. På det mere „dagligdags" plan er der røverbandernes hærgen, og nogle af missionærerne kommer ud for at blive kidnappet af røvere, men dog løsladt mod betaling.

Midt i dette kaos arbejdede en håndfuld ildsjæle, der havde viet deres liv til at udbrede evangeliet blandt „hedningene". Hjemme i Danmark havde man den forestilling, at kineserne „skriger efter frelsen", men som Conrad Bolwig skrev hjem i 1900 var det „aldeles vildledende i Almindelighed at sige, at Kineserne tørster efter Evangeliet". Mærkeligt nok er der ingen henvisninger til Det Nye Testamentes missionsbefaling: „Gå hen og gør alle folkeslag til mine disciple". Det var jo det, der havde kaldet missionærerne. Det var på mange måder langt at rejse for at lyde befalingen, og bogen gør glimrende rede for det kulturmøde, som missionen betød, både for kineserne og for de udefra kommende.

Det egentlige missionsarbejde, hvordan man bragte budskabet om den sande Gud ud til kineserne, er ikke særlig konkret beskrevet. Der fortælles, at arbejdet består i at tale i gadekapellerne og uddele information om kristendommen på gader og stræder. Desuden fortælles om det fantastiske arbejde, der blev gjort med børnehjem, sygepleje og undervisning.

Man kan ikke undgå at blive imponeret over den ildhu, hvormed disse mennesker gik til deres kald. Det

Karen Gormsens børnehjem i missionsstationen Danborg. Karen Gormsen kom i 1906 til det nyåbnede hospital i Danorg som jordemor og sygeplejerske. Hun tog sig af de børn, især piger, der blev efterladt af forældrene på hospitalets trappe. Byrådet tilbød hende en byggegrund til et egentligt børnehjem. I 1936 havde det 136 børn, fem år senere over 200. (Billede fra bogen).

var ikke mange, som kunne forblive i ét område. De måtte rundt for at udvide missionsmarken, hvilket tydeligt fremgår af bogens udmærkede register. Arbejdsdagene var lange, krave ne og forventningerne var store. Både fra missionsselskabet og de økonomiske støtter derhjemme, men også deres egne krav til sig selv. De skulle stort set klare alt selv – med tiden sammen med den langsomt voksende skare af kristne kinesere.

Et kapitel for sig er de udsendtes hjemmeliv, der skildres under overskriften: „Gud er nummer ét, missionen er nummer to, vil De være nummer tre?". Her gives et levende billede af dagligdagen med især børnenes vilkår, madlavning, tøj og andet, som man ellers sjældent har mulighed for at få et indblik i.

Missionærerne indrettede deres egne huse, så man indenfor snarere ville tro, at man var på Fyn end i Manchuriet. Det kan selvfølgelig opfattes som udtryk for kulturimperialisme, men når man har læst om de hårde vilkår, der mødte disse mennesker i hverdagen, forstår man, at det på flere måder har været en nødvendighed med et trygt udgangspunkt. Klimaet var barskt med ned til minus 30 grader om vinteren. Her kunne den medbragte kakkelovn fra Hess' Jernstøberi i Vejle gøre underværker.

Ellen Nielsen får, sammen med Karen Gormsen, en særlig omtale i bogen. Hun grundlagde en pigeskole, der udviklede sig til en kostskole med mellemskole og seminarium – og til sidst til en hel landsby. (Billede fra bogen).

To kvindelige iværksættere

Stort set er bogen en kollektiv beretning om missionærernes liv i Manchuriet. Alligevel har forfatteren ikke kunnet undlade at gøre lidt mere ud af de to kvindelige missionærer Karen Gormsen og Ellen Nielsen. Karen Gormsen kom i 1906 som jordemor og sygeplejerske til det nyåbnede hospital i Dandong. Hun tog sig af de børn – især piger –, som indimellem blev efterladt på hospitalets trappe. Det endte med, at byrådet tilbød hende en byggegrund til et egentligt børnehjem. I 1936 havde det 136 børn, fem år senere over 200.

Ellen Nielsen er nok det mest fantastiske eksempel på en iværksætter. Hun blev kinesisk statsborger, var i Kina i 62 år og døde her i 1960. Hun kom i 1898 og blev straks optaget af pigernes vilkår. Den pigeskole, hun derefter startede hjemme hos sig selv, voksede til selvstændig kostskole med mellemskole og seminarium. Samtidig blev en lille systue, hun havde indrettet for fattige enker, med årene til en stor tekstilvirksomhed. Det blev efterhånden til en hel landsby, Niejia Puzi, med dyrehold og frugttræer – og egen kirke.

Mange andre af bogens personer kunne fortjene deres egen levnedsskildring, men det må komme en anden gang. Simon Rom Gjerøs bog er en pionerindsats på området, han har taget fat på et stort stof, valgt ud med sund fornuft og glimt i øjet. Og så har han sans for billeder. Det er virkelig en fornøjelse bare at bladre og kigge på billeder. Her er både de mere eller mindre opstillede portrætter, der er karikaturtegninger, sjove episoder, fantastiske billeder fra det gamle Kina, som f.eks. en kamelkaravane midt inde i Beijing. Billederne af de danske kirker i Manchuriet er utrolige, her ligger en rigtig dansk landsbykirke – men i Dagushan! Der er mange billeder af kinesere, men særlig bevægende er de gange, hvor vi har fotografier af missionærerne både som unge og da de som gamle vendte tilbage efter et langt liv i Kina.

Kort sagt, det er en indbydende, kalejdoskopisk bog – læs og se selv.

Bryllupsritualer

At det ikke altid var lige nemt at indføre kristne skikke viser historien om et bryllup. Et ungt par fra nylig omvendte familier skal giftes.

Missionærerne ønsker en hvid brud, men hvid er sorgens farve, og da den traditionelle røde kinesiske åbenbart ikke kan bruges, findes et kompromis med en lys farve. Da ritualerne gennemgås på forhånd, viser det sig, at den kommende brud ikke vil give sin tilkommende hånden i kirken, men skal overtales. Det lykkedes til sidst, men som missionæren skriver: „Jeg havde gruet for, at hun havde gjort strejke, pigebarnet, men det gik da".

Juletilbud til læserne

„Kaldet til Kina" koster 349 kr. (vejl. pris), men medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening og abonnenter på Kinabladet kan købe bogen for 249 kr. + porto 19 kr. Det gøres ved direkte henvendelse til Forlaget Univers, tlf. 7020 6063 eller e-mail info@forlagetunivers.dk

En kærlighedserklæring til kineserne

ET DYBT PERSONLIGT MANIFEST

Xinran Xue, der kun bruger et af sine navne, ligesom hvis man nøjedes med Amadeus og ikke tog Mozart med, har begået endnu en bog om forfærdelige skæbner i Kina. Bogen er stor og vanskelig at placere genremæssigt, da den vil så meget og så forskelligt.

Hovedformålet er at vise Kinas unge, hvad fædrene, og – jfr. bogens engelske titel – især mødrene har lidt, så de uvidende, computerorienterede, moderne unge kan komme til at kende og forstå deres forældres og bedsteforældres indsats og vise den og dem passende veneration. Samtidig skal bogen oplyse Vestens lige så uvidende befolkninger om, hvad Kina og kinesere og kinesisk kultur virkelig er og/eller burde være. Her findes nemlig forklaringen på, at kineserne har kunnet udstå og overleve fortidens trængsler, især under kulturrevolutionen.

Måden er interviewformen, som Xinran også benyttede i „Kinas Døtre" og „Himmelekspressen" (anmeldt i Kinabladet nr. 17 forår 2003 og nr. 27 efterår 2005).Til Kinas vidner har hun udvalgt en række særligt illustrerende eksempler blandt de talrige mennesker, hun har været i kontakt med og interviewet som journalist gennem tyve år, og det fremstilles næsten, som om al den tid tid har været en forberedelse til „Kinas Vidner". Det har den på en måde måske også. Der er ingen tvivl om, at Xinran i tidens løb er kommet vidt omkring blandt sine landsmænd og har fået et bredt og varieret kendskab til manges skæbner. Der er heller ingen tvivl om, at hun brænder for sit emne, og hun er selv et vidne.

Det kommer til udtryk i kortere og sommetider ret lange personlige afsnit mellem eller midt under interviewerne. Her græder hun med de ramte og mindes egne trængsler, så man kan se, at hun begriber, hvad de andre har lidt. Hun udtrykker også sin klare og uforgribelige mening om godt og galt i menneskers tanker og reaktioner og forbinder afsnittene og skaber baggrund for dem med historiske oplysninger om japanernes rædselsregimente, de indfødte krigsherrers narkotiserede skalten og valten med den hjælpeløse kinesiske befolkning etc. Hun fremlægger også diskussionen om „Den lange march" nu også var så lang, hvordan den forløb og Mao Zedongs og de andre kommunistiske hovedpersoners rolle i den og sidenhen.

På den måde bliver „Kinas Vidner" også et erindringsværk og en historisk fremstilling, men frem for alt er den forfatterens dybt personlige manifest og kærlighedserklæring til det folk og den nation hun er rundet af, og som hun er bange for, løber af sporet i forbrugskapitalisme og vestliggørelse.

Det er smukt, men de forskellige „vidners" fortællinger i sig selv og uden garneringer ville have gjort bogens udsagn stærkere. Der er ikke noget nyt i, hvad der fortælles – selv om det understreges på bogens bagside og i forlagsbrevet til anmelderne – men de valgte personers liv er glimrende illustrationer af en lang tid og dens problemer.

For den, der ikke kender noget videre til forholdene i Kina gennem det tyvende århundrede, er bogen en pæn indføring i tiden og dens forhold. Gennem de seneste årtier er der imidlertid skrevet så meget om Kina og kineserne både af dem selv og af udenlandske iagttagere, såvel fagligt som litterært, at den, der har interesseret sig bare en smule for Kina – fx ved at læse Kinabladet – i „Kinas Vidner" nok møder andre, men ikke anderledes vidnesbyrd om trængselstiderne i folkets og rigets historie. Når bogen også er en slags „Kinas Historie", mangler der en litteraturliste med væsentlige, nyere fremstillinger, som der er mange af, ikke mindst på engelsk. Det er ikke nok at skrive, at „man diskuterer..." etc. Til gengæld kunne man godt have undværet meget af den lange indledning og tilsvarende lange efterskrift. Og de blogs, der vist skal vise også det unge kinesiske folks styrke, understreger bare, at de unge ikke er så uvidende, som bogen vil have os til at tro.

I sine interviews søger Xinran at nå ind til „hjerteblodet" ved at spørge til kærligheden og smerten, men det finder hun ikke meget af. Interviewofrene forklarer deres fortid med, at „sådan var det for alle", og „det blev bedre end for vores forfædre". Kærligheden vil de sjældent tale om, men hvem ville det i selskab med et optagehold på mange mennesker og en fremmed interviewer?

Det er heller ikke kun i Kina svært at tale om udståede trængsler og store glæder. Mange deltagere i modstandsbevægelsen under Anden Verdenskrig talte ikke om deres oplevelser. Den slags kan vanskeligt bringes videre til nogen, der ikke har haft døden som mulig daglig gæst. Og kærligheden – den er man blufærdig over for i mange folkeslag. Det er heller ikke så længe siden, ægteskaber var fornuftsbestemte også på vore breddegrader.

Xinran har levet i England siden 1997, og i indledningen gør hun en del ud af, at hendes svigermor var den engelske forfatter Mary Wesley. Hende kunne hun lære meget af både med hensyn til bøgers længde og koncentration om det væsentlige.

Bogen er som de to foregående udmærket oversat af Poul Bratbjerg Thomsen.

Rikke Agnete Olsen

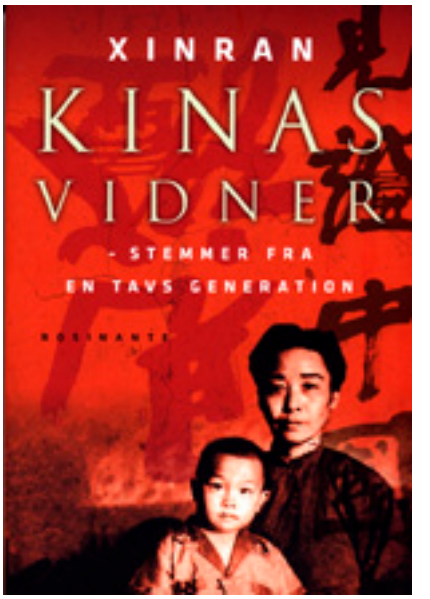

Xinran:
Kinas Vidner
– stemmer fra en tavs generation
479 sider, pris 349,95 kr.
Oversat fra engelsk – „The Good Women of China" – af Poul Bratbjerg Thomsen. Rosinante 2009

Tiananmen-pladsen i jubilæumshumør

Tiananmen-pladsen i Beijing var hovedscenen for festlighederne, der markerede Folkerepublikkens 60 års jubilæum 1. oktober 2009.

Arrangørerne havde lagt hovederne i blød for at finde på en original og fantasifuld udsmykning af den berømte plads. Hovedpunktet var, i følge den officielle beskrivelse, 56 søjler, der tilsammen dannede „De etniske gruppers enhed". Søjlerækken ses på det øverste billede på forsiden. Hver søjle var 13 meter høj, vejede 26 tons og illustrerede „en etnisk folkegruppes livlige skikkelser i festtøj, syngende muntert og dansende yndefuldt".

Det var en ny måde at omtale de etniske gruppers placering i det kine-

siske samfund på. Normalt tales der om han-kineserne som den altdominerende befolkningsgruppe samt 55 „nationale mindretal". Her er han-kineserne sidestillet med alle de andre etniske grupper.

Apropos befolkningsgrupper: Tibet havde en fremtrædende plads i de festlige omgivelser. På tibetansk og kinesisk står der: Et harmonisk Tibet. Harmoni var et af jubilæets officielle slagord.

De mange tusinde kinesere, der drog til Tiananmen-pladsen, da den blev åbnet for offentligheden den 2. oktober 2009, var den folkelige del af jubilæumsfestlighederne. Den offici-elle del blev holdt dagen før, bl.a. i form af en parade, der var domineret af militæret.

Foto: Bent Nielsen

Cand. arbejdsløs

HAVES: EKSAMENSBEVIS, MEN HVOR ER JOBBET?

Millioner af kinesere står efter mange års studier med et eftertragtet eksamensbevis fra et universitet i hånden, men det er ikke nok til at få et job. Akademikernes arbejdsløshedskø vokser.

Af Flemming Poulsen

Med et eksamensbevis i hånden var godt seks millioner studerende i sommeren 2009 parate til at kaste sig over næste fase i tilværelsen: det foretrukne job, som de havde kvalificeret sig til gennem 4-5 års studier.

Men jobbet var der bare ikke, kunne over halvdelen af de nyudsprungne 6,1 mio. kandidater konstatere, da de sagde farvel til universitetet. 45 pct. havde sikret sig et job før den afsluttende eksamen – det var tre pct. færre end de foregående år. Ifølge det kinesiske undervisningsministerium må en tredjedel af de nye kandidater regne med, at de må slutte sig til akademikernes arbejdsløshedskø. Her deler de skæbne med 1,5 mio. kandidater fra 2008 og 700.000 fra 2007.

For øvrigt er akademikerne ikke alene om at være på jagt efter et job. Ministeren for arbejdsmarkedsforhold har oplyst, at kun halvdelen af landets 24 mio. arbejdsløse kan regne med at få et job i 2009.

For mange studerende, for få stillinger

I officielle kinesiske kommentarer nævnes to hovedårsager til de manglende akademiske arbejdspladser:

I 1999 besluttede regeringen som led i de markedsøkonomiske reformer, og for at Kina kunne klare sig i den skærpede konkurrence på eksportmarkedet, at sætte alle kræfter ind på at give flere unge en højere uddannelse. Antallet af studerende på universitetsniveau var 11 mio. i 2000, det skulle forøges til 16 mio. i løbet af fem år, så antallet af nyuddannede akademikere steg ganske betydeligt i de følgende år. Men i de seneste år har den økonomiske krise kostet arbejdspladser i Kina. Det har ramt både eksporterhvervene og virksomheder, der leverer varer til hjemmemarkedet. Tusinder af virksomheder har måttet lukke eller indskrænke produktionen, så efterspørgslen efter højtuddannede medarbejdere er faldet stærkt. Antallet af universitetsstuderende er ikke faldet i takt med de færre antal ledige stillinger, hvilket er forklaringen på, at arbejdsløshedskøen vokser.

Måske en og anden arbejdsløs akademiker sender en venlig tanke tilbage til tiden før de økonomiske reformer og åbningen mod omverdenen begyndte i 1980´erne. I Maos tid var de studerende sikret et job, når de var færdige med uddannelsen. Til gengæld kunne de ikke selv vælge, hvad de ville studere, og efter eksamen måtte de tage til takke med det job, de fik afvist af myndighederne. Og de kunne ikke uden videre skifte arbejdsplads.

Barsk situation

At akademikernes beskæftigelsessituation er et alvorligt problem har regeringschefen Wen Jiabao ikke lagt skjul på. „Stillet over for den omsiggribende finanskrise er vort lands beskæftigelsessituation barsk", har han ifølge regeringens hjemmeside sagt. „Hvad angår regeringens beskæftigelsespolitik er den vigtigste opgave at finde arbejde til de nye kandidater fra universiteterne".

Regering fremlagde i begyndelsen af 2009 en plan for, hvordan der kan skabes arbejdspladser eller anden form for beskæftigelse til de arbejdsløse akademikere.

I de seneste år er det blevet almindeligt, at et universitet holder en stor fest for årets nye kandidater og ved den lejlighed klæder sig efter vestligt mønster. Beijing Universitets mediekonsulent slog tonen an i 2006: „Vi ønsker, at kandidatfesten hvert år skal være årets største fest på universitetet". Her er det Huazhong Universitet, der med rektoren i spidsen fester for de nye kandidater i juni 2009. (Foto: ChinaFotoPress).

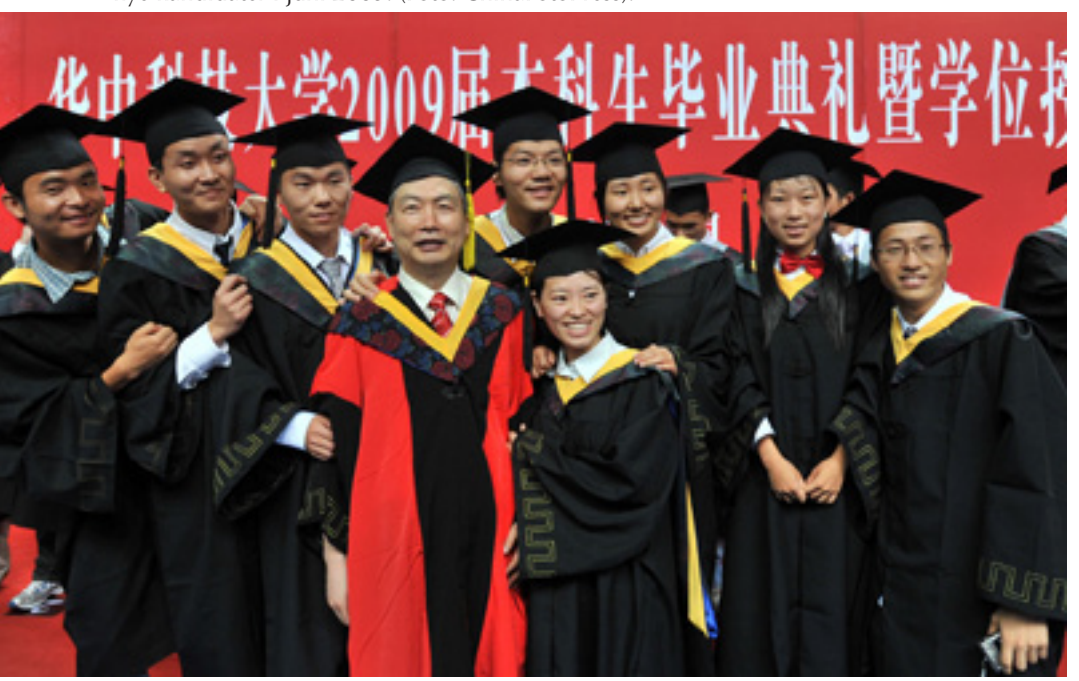

Et af hovedpunkterne i planen er, at de skal finde beskæftigelse ude på landet, fx i nyoprettede stillinger som assistenter for en landsbyledelses medarbejdere. Eller de kan udføre en ikke nærmere defineret form for græsrodsarbejde i byernes lokalsamfund. Men frem for alt opfordrer staten de nyuddannede akademikere til, at de slår sig ned på landet, specielt i udviklingsområder i Midt- og Vestkina eller i de allerfattigste egne. De, der følger opfordringen, vil blive begunstiget, fx ved at få eftergivet studiegæld, og når de efter tre år på landet søger ind til byerne igen, vil de komme forrest i køen af folk, der søger en offentlig stilling eller ønsker at begynde et videregående studium. Det samme gælder dem, der i en periode har fungeret som græsrødder.

Udsigten til at smutte uden om køen til et job i den offentlige sektor vil sikkert friste mange, for offentlig ansættelse er eftertragtet. I Beijing var der i 2008 17.000 ansøgere til 3000 offentlige stillinger.

Et andet tilbud til de arbejdsløse akademikere er ansættelse i nyoprettede praktikpladser i statslige og private firmaer. Formålet er at give de arbejdsløse en vis erhvervserfaring, mens de venter på et job.

Militæret er også med i regeringens planer om at skaffe arbejde til de arbejdsløse kandidater. Hæren vil rekruttere 120.000 af årets nye kandidater fra universiteterne. Det er, lyder den officielle begrundelse, led i militærets forsøg på at forbedre de væbnede styrkers kvalitet ved at tiltrække talentfulde unge, som har kendskab til den nyeste teknologi.

Tilværelsen på landet

Hvor meget der kommer ud af disse planer er det for tidligt at sige noget sikkert om, men det står fast, at hovedmålet for regeringen er at få de unge akademikere væk fra byerne og ud på landet. Ikke blot for at skaffe de arbejdsløse akademikere et arbejde, men også for at forbedre forholdene i landsbyerne.

„Vi har brug for flere græsrodsembedsmænd, der har tæt forbindelse med almindelige mennesker, og som kan hjælpe landmænd med at blive rige og gøre landdistrikterne mere stabile", har vicepræsident Xi Jinping sagt (formentlig med en hentydning til rapporter om mange uroligheder på landet, når landsbylederne handler hen over hovedet på bønderne).

Men de unge er måske ikke indstillet på at tage ud på landet efter i flere år at have nydt bylivets fristelser. En politisk kommentator i Beijing siger til Washington Post, at arbejdet i en landsby ikke er tillokkende.

Partifunktionærer i landsbyerne ved ikke, hvad de skal stille op med akademikerne fra byerne. Arbejdet betegnes faktisk som en gang fup, skriver den amerikanske avis. De nye akademiske medarbejdere siger, at de bliver sat til at udfylde skemaer, renskrive dokumenter eller uddele pjecer med sundhedsråd.

En ung mand, der har taget eksamen som computerekspert, siger, at han troede, han kunne rådgive lands byens leder, men det var ikke muligt. „Partisekretæren bestemmer det hele. Vi er tjenere uden magt".

En studerende med eksamen i engelsk, foreslog at lave en webside for landsbyen, men det fik hun ikke lov til, for en webside ville blot være spild af elektricitet, var begrundelsen.

En landsbyleder erkender, at der er noget galt. „Den universitetsuddannede skal udføre landsbylederens ideer i prakasis. Det burde være omvendt. De nye kandidater er unge, veluddannede og fulde af energi, partimedlemmerne i landsbyerne er for gamle".

En pionergerning

Men der er også unge, der udtrykker glæde over arbejdet på landet, selv om det kan give problemer. En ung mand, der søgte og fik en stilling i en landsby efter at have taget embedseksamen fra det prestigefyldte Beijing Universitet, betragter det som en pionergerning at arbejde på landet. Han siger til det kommunistiske par-

Jobmesser holdes året rundt overalt i Kina. Her kan jobsøgende, om de ellers har tilstrækkelig tålmodighed og ikke bliver mast i trængslen, i de små bokse få en samtale med repræsentanter for virksomheder, der har ledige stillinger. Billedet er fra en jobmesse i Wuhan, Hubei-provinsen, i juni 2009, specielt for universitetsstuderende. (Foto: ChinaFotoPress).

tis hovedorgan, Folkets Dagblad:

„Arbejdet er en hård proces med at tilpasse sig forholdene i landsbyen, de unge må ikke møde med for høje forventninger. Det vigtigste ved at arbejde på landet er at finde et udviklingsprojekt, der passer til det lokale område, og sørge for, at almindelige mennesker kan få fordele af udviklingen. Desuden må en ny mand i landsbyens administration ikke fare for hurtigt frem og anvende for strenge metoder, men gradvis sætte sig ind i den lokale praksis".

„Når jeg ser tilbage på mine ti års pionerarbejde i landsbyen, kan jeg konstatere, at det ikke blot er i store byer, store organisationer, store virksomheder eller i forskningsinstitutioner, at man kan udfolde sine evner, det kan man også på landet".

Den pågældende endte med at blive valgt til landsbyens partisekretær.

Nogle nyuddannede arbejdsløse akademikere tager arbejde som barnepiger eller hjemmehjælpere hos velhavende familier i Guangdong-provinsen, oplyser Guangzhou Dagblad. Et privat anvisningskontor for hushjælp får hver måned 500-600 ansøgninger, 90 pct. kommer fra akademikere, nogle af dem har en magistergrad.

Det er en drøm for mange kinesiske gymnasieelever at blive optaget på et universitet, det vil sige at bestå den tredages optagelsesprøve, der holdes hvert år i juni over hele Kina og bringer både elever og deres forældre på sammenbruddets rand. Når optagelsesprøven er bestået, kommer 4-5 års studier, der for mange betyder økonomiske trængsler. Og efter afgangseksamen drejer det sig så om at finde et job. At være arbejdsløs kan være hårdt nok for kandidaten selv, men det kaster også en skygge over familiens ære, og det betragter den arbejdsløse kandidat som hans eller hendes skyld.

Det tynger barnets samvittighed, at det ikke kan betale tilbage, hvad forældrene har ofret. Det ender ofte med, at barnet i fortvivlelse gør en ende på sit liv. Shanghais undervisningsministerium anfører i en rapport, at selvmord er den hyppigste årsag til dødsfald blandt de studerende.

Liu Weis skæbne

Den britiske avis Sunday Telegraph har talt med faderen til en 21-årig studerende, Liu Wei, der i sommeren 2009 skulle tage afgangseksamen i computerteknik fra et universitet i Shijiazhuang, hovedstaden i hendes families hjemprovins, Hebei. Faderen er landmand, familien er fattig, men forældrene støttede datterens ønske om at studere. Det var hendes eneste chance for at undgå en tilværelse i fattigdom på landet. At hun studerede på et universitet ville også kaste glans over hendes familie.

„Jeg kan hverken skrive eller læse, så jeg ønskede, at hun skulle studere. Det var det eneste, hun havde lyst til. Det ville forandre hendes liv", siger hendes mor til avisen.

Liu Wei fik gode karakterer i skolen, hun fik et stipendium til den bedste skole i amtet. „Det var en stor ære for familien", fortæller hendes far. Hun førte dagbog, og den har gjort det muligt at følge hendes nedtur, da hun gang efter gang måtte erkende, at det ikke var muligt at finde et job.

Forældrene vidste, at det ville være en hård økonomisk byrde at have datteren på universitet. Studerende fra fattige hjem kan ikke få økonomisk hjælp fra det offentlige, så familien Liu måtte selv skaffe de 9000 yuan om året, som selve undervisningen kostede. Hertil kommer penge til at leve for.

Familiens indkomst fra landbruget er højst 15.000 yuan om året. For at klare udgiften til datterens uddannelse tog forældrene hendes lillebror ud af skolen, og faderen tog ham med til Shanghai, hvor de kunne tjene penge som bygningsarbejdere. Moderen passede landbruget.

Datteren var opsat på at betale tilbage, hvad forældrene havde måttet ofre på hendes uddannelse. I sin dagbog skrev hun: „Mit mål er at studere hårdt, få et godt job og sørge for min familie. Hvis jeg ikke kan klare det, kan jeg ikke sige, at jeg har haft et godt liv".

Hun begyndte allerede i det andet studieår at søge efter et job. Hun gik til mange såkaldte jobmesser, hvor virksomheder udbyder stillinger til arbejdssøgende, men der var kun brug for folk, der havde forstand på salg og markedsføring, og det var ikke, hvad Liu Wei havde.

„Jeg var meget nedtrykt, da jeg kom hjem", skrev hun efter endnu et mislykket forsøg på at finde et job.

„Hvor skamfuldt at skulle tage tilbage til landsbyen, når jeg har bestået eksamen, uden at have et arbejde. Jeg er så træt, jeg ville ønske, at jeg kunne falde i søvn og aldrig vågne igen", skrev hun den 9. oktober 2008. Ni dage senere betroede hun sig for sidste gang til dagbogen: „Hvorfor skal det være så svært?".

I december 2008 slog hendes studievenner alarm til faderen. Han besøgte hende straks på universitet og var chokeret over hendes fysiske og mentale tilstand, men hun forsikrede, at hun nok skulle klare det. Den 23. januar 2009 druknede hun sig i en grøft fyldt med vand.

Myndighedernes medansvar

Faderen vil ikke kritisere myndighederne, men en ven af familien siger til avisen, at myndighederne har et vist medansvar. „Hvis Liu Wei var født i en middelklassefamilie, ville betalingen for universitet ikke have været noget problem. For et barn fra en fattig bondefamilie er det hårdt at gå på universitet".

Den britiske korrespondents kommentar til Liu Weis skæbne: „I et land, som i stigende grad splittes mellem dem, der har, og dem, der ikke har, er en universitetsuddannelse afgørende for succes. For Kinas 700 mio. bønder er det den eneste realistiske vej ud af et opslidende arbejde for en løn, man kun lige kan leve af".

Kilder:
Chinadaily.com.cn xinhuanet.com peopledaily.com.cn globaltimes.cn chinadigitaltimes.net wikipedia.org washingtonpost.com telegraph.com.uk guardian.com.uk asianewsnet.net economist.com reuters.com

Det årlige mareridt

TRE SKÆBNESVANGRE DAGE I JUNI

Kinesiske gymnasieelever, der ønsker at læse videre på et universitet, skal bestå en adgangsprøve. Den holdes hvert år den 7., 8. og 9. juni. Det er tre dage, som mange elever frygter, fordi de kan knuse deres drøm om en bedre tilværelse. Forældrene gennemlever de tre dage i håbet om, at barnet lever op til forventningerne og dermed kaster glans over familien.

Af Flemming Poulsen

Søndag den 7. juni 2009 satte ti millioner gymnasieelever sig til rette i 8000 eksamenslokaler over hele Kina. De var færdige med tre år i gymnasiet og håbede, at de kunne klare årets „høje eksamen" – *gao kao* –, der er adgangsporten til en af landets 1900 højere læreanstalter.

De fleste var nervøse, for et universitetsstudium er for mange det første skridt på vejen til en bedre tilværelse, dvs. et sikkert og vellønnet job i den offentlige sektor eller i det private erhvervsliv. Nervøsiteten skyldes, at der er langt flere studerende, der ønsker at få en videregående uddannelse, end der er pladser på universiteterne. Ministeriet for Uddannelse havde forud for årets gao kao oplyst, at kun godt seks mio. af de ti mio. tilmeldte ville bestå prøven, for der var ikke studiepladser til flere. Ikke alt håb var dog ude for de uheldige. De kan gå op til næste års prøve. Det er der mange der gør. Af de 9,5 mio., der i 2006 deltog i optagelsesprøven, var knap tre mio. gengangere fra året før. Men at det er muligt at prøve igen kan ikke skjule, at forældrene føler det som en skam for familien, at deres afkom ikke kunne klare prøven. Sådan føler barnet det også.

Et års forberedelse

Optagelsesprøven betragtes almindeligvis som en „knald-eller-fald"-begivenhed for studenter med ønske om fortsatte studier, den eneste chance, den unge får for at kunne tage et trin op ad den sociale rangstige. Det gælder specielt unge fra et fattigt hjem, eller hvis forældre af den ene eller anden grund ikke har fået en højere uddannelse.

Det sidste år i gymnasiet har elever, der stiler efter at læse videre, blikket stift rettet mod optagelsesprøven. Det betyder 12-16 timers daglig rutine med lektielæsning, repetition af gammelt stof, gennemgang af tidligere prøvers opgaver, udenadslære og spekulationer over, hvad der kan tænkes at dukke op, når afgørelsens time er kommet. Der er ikke megen tid til sport og andre fritidsaktiviteter. Det præger familielivet, forældrene følger nøje med i, hvordan deres søn eller datter har det. De følger så at sige barnet helt hen til indgangen til eksamenslokalerne.

En kinesisk videnskabsmand, Xiang Bo Wang, der forsker i psykologiske målinger af menneskers aktiviteter, har fulgt en optagelsesprøves forløb på Folkets Universitet i Beijing i 2006. Selv om prøven først skulle begynde kl. 9 var mange forældre, slægtninge og elever mødt allerede kl. 7.30. Forskeren lyttede til et par forældres sidste formaninger til deres barn: „Du har arbejdet hårdt et helt år, og den virkelige prøve er her. Nu må du sørge for, at dine forældre kan være stolte af dig, og at du også

Forældre og pårørende til studenterne, der sidder inde på skolen og sveder over opgaverne til optagelsesprøven til et universitet, venter i timevis uden for skolen for at høre, hvordan det er gået, når deres afkom kommer ud i en pause mellem to afdelinger af prøven. Forældrene er lige så anspændte som deres børn. Billedet er fra Lanzhou, Gansu-provinsen, den 7. juni 2009. (Foto: ChinaFotoPress).

selv kan være stolt". „Vær nu omhyggelig, når du skal løse opgaverne. Din fremtid afhænger af denne prøve".

Den årlige prøve er en offentlig begivenhed, hvor man er parat til at støtte de studerende, fortæller Xiang Bo Wang. Politibiler med udrykning hjælper studerende med at nå frem til skolen i tide, en politibetjent sørger for, at en studerende får hentet sit identitetskort, ejeren af en ulovligt parkeret bil slap for en bøde, fordi han havde sat en seddel i ruden med en hilsen til politiet: „Er til optagelelsesprøve, undskyld". Politiet afspærrer gaderne omkring eksamensbygningerne, så de studerende ikke skal forstyrres af motorstøj og specielt ikke af bilister, der bruger hornet.

Der er beretninger om, at forældre, mens de venter på at høre nyt fra deres børn, opsender bønner til højere magter for at de skal hjælpe eleven til et godt resultat. New York Times kan berette om elever, der tager p-piller for at undgå menstruation op til og under prøven. Nogle aspiranter har installeret sig på et sygehus, hvor de modtager ilt mens de studerer lærebøger. Det siges at hjælpe på koncentrationsevnen.

For udenforstående kan det være svært at forstå, hvorfor prøven er omgivet af denne „nu-eller-aldrig"-atmosfære, skriver den kinesiske videnskabsmand. Han forklarer, at der er flere grunde til, at optagelsessprøven betragtes som en afgørende begivenhed i en gymnasieelevs tilværelse: En elev, der dumper, må vente et helt år på at kunne gå op igen. En universitetsuddannelse er nødvendig for at sikre barnet et lukrativt job, da der er stor efterspørgsel efter teknisk dygtighed og hård konkurrence om stillingerne. Og endelig er der er flere med en højere uddannelse, end der er stillinger, så konkurrencen er hård.

Bedste universiteter kræver flest points

Indtil for nogle år siden var prøven ensartet over hele Kina, men nu kan de enkelte provinser i et vist omfang selv bestemme, hvad eleverne skal udsættes for. Der er et fælles grundlag for eksamensopgaverne i hele landet: Opgaver i tre obligatoriske fag: kinesisk sprog, matematik og et fremmedsprog (hovedsagelig engelsk, men også russisk og japansk). Hertil kommer valgfrie opgaver i to grupper: humanistiske fag (statsvidenskab, historie, geografi) og videnskab/teknologi: fysik, kemi og biologi. Her har provinserne en vis frihed til at vælge, hvad prøverne skal bestå af.

Der gives points for besvarelserne. Det samlede antal points er afgørende for, om en deltager har bestået og til hvad. Et bestemt antal points giver adgang til de bedste universiteter (med fire årige uddannelser), lidt lavere pointstal til almindelige universiteter, (tre årige uddannelser), og endelig nederst points tekniske skoler og lignende. Men antallet af points, som giver adgang til den ene eller den anden læreanstalt, varierer fra provins til provins, blandt andet afhængig af, hvor mange studerende og universiteter provinsen har. Studerende i Henan-provinsen, hvor der er få universiteter, skal have flere points for at få adgang til et universitet i denne provins (eller til et universitet i en anden provins, for det er den studerendes antal points, der er afgørende). I Beijing skal der færre points til for at blive optaget i et universitet, fordi der er færre studerende per universitet. Men med disse færre points kan en studerende fra Beijing søge om optagelse i et universitet i Henan. En Henan-studerende kan blive udsat for, at han eller hun ikke kan få adgang til et af provinsens universiteter, men det kan en Beijing-studerende. En Beijing-student behøver kun 516 points for at få adgang til et universitet i Henan-provinsen, mens en Henan-student skal have 591. Det får kritikerne af optagelsesprøven til at tale om diskrimination.

Fjorten dages gråd

Det er ikke rart at få at vide, at man mangler nogle points for at kunne studere videre. Det berører hele familien. En elev, der dumpede, har fortalt New YorkTimes, hvad der skete:

„Jeg græd i fjorten dage, jeg sad ved mine forældres seng. Jeg kunne ikke sove. Jeg var nervøs under hele eksamen, jeg var helt tom i hovedet". Han fik 432 points sidste år, men det var ikke nok. „Alle var tavse hjemme de følgende dage, efter at de havde modtaget den triste meddelelse. Min mor sagde: I alle årene har jeg vasket dit tøj og lavet mad til dig, og så får du sadan en dårlig karakter".

Da det ikke var sikkert, at sønnen, der var 19 år, kunne klare sig bedre om et år, fandt forældrene på en udvej: De fik ham optaget på en militær kostskole, hvor han helt kunne hellige sig på at gå op til optagelsesprøven næste år. Det koster 38.500 yuan for et års undervisning, mere end en gennemsnits årsindkomst for en kinenesisk familie. Der var undervisning tre uger i træk med kun én fridag. Den ny prøve gav ham fem points mere, end han skulle have for at komme ind på sit foretrukne universitet nr. 2.

Forældrene nøjes ikke med at indskærpe deres børn, at de skal forberede sig grundigt. De stiller også store gaver i udsigt, hvis barnet kommer hjem med et fint resultat: Fx 100.000 yuan (75.000 kr.) kontant, en bil (en Audi!) eller en ferierejse til et eksotisk sted.

Nej til optagelsesprøve

Nogle forældre fritager deres børn for at bruge et år på at forberede sig til optagelsesprøven. De sender børnene til et udenlandsk universitet, når de har bestået studentereksamen, fremgår det af en artikel i China Daily.

Den 18-årige Chen Ruqian er en af dem. Hun har gået i gymnasiet på Shanghai Foreign Language School. Hun fik et stipendium til studier på et universitet i USA, fordi hun klarede sig fint i skolen og deltog i græsrodsarbejde. Til avisen siger hun: „Optagelsesprøven er så skrækindjagende, at jeg er glad for slippe for den. Alle de bedste elever fra min skole tager til amerikanske universiteter". I 2008 blev 80 af skolens 300 nye studenter optaget på et amerikansk universitet.

I de store byer over hele Kina drager flere og flere studenter fra velan-

Eksamenssnyd på højt niveau

Da det er så afgørende for både studenterne og forældrene, at optagelsesprøven til et universitetsstudium bliver bestået med et tilstrækkeligt fint resultat, er det ikke nogen overraskelse, at der bliver snydt for at skaffe det nødvendige antal points. Der afsløres hvert år et omfattende snyderi.

Eksamenssnyd er blevet en industri, siger politichefen i byen Songyuan i Jilin-provinsen, Ma Hongzhe. I hans by blev der afsløret snyd på et højt teknisk niveau ved optagelsesprøven i 2009. En velorganiseret bande, der havde forbindelse med forældre, lærere og medarbejdere i det lokale skolevæsen, leverede det nødvendige udstyr, som en spion ville være glad for – fx trådløse radiosendere skjult i et stykke viskelæder, modtagere i form af øresnegle, kameraer skjult i en knap. Ifølge politichefen havde banden kontakt med lærere og andre, som skaffer opgaverne. Ti minutter efter, at de var delt om i eksamenslokalerne, var banden, bistået af specielt udvalgte lærere, i stand til med radiosenere at sende korrekte besvarelser til de elever i klasselokalerne, hvis forældre havde betalt ca. 20.000 yuan (15.000 kr.) for spionudstyret + besvarelser.

Det helt specielle ved snyderiet var, at hvis der var flere elever i lokalet, der havde betalt for bandens hjælp, sørgede banden for, at besvarelserne var korrekte, men ikke enslydende. Hvis de var det, ville man straks have fået en mistanke om, at der var noget galt.

I Songyuan blev over 30 studenter afsløret som snydere, og politiet beslaglagde en mængde af det højteknologiske udstyr, som blev benyttet ved snyderiet. En lærer erkendte, at hun over internettet havde købt „spionudstyr“ og solgt det videre til forældre for 400.000 yuan (300.000 kr.).

skrevne lokale gymnasier til udlandet, enten for at få en bedre uddannelse, end de kan få i Kina, eller simpelthen for at undgå denne „nu-eller-aldrig-prøve”, siger hun. Det afsluttende år i gymnasiet, der frem for alt drejer sig om forberedelser til optagelsesprøven, er fyldt med lektielæsning til langt ud på aftenen eller natten, endeløse prøver og et enormt mentalt pres på både børn og forældre. Sammen med sin mor har Chen Ruqian i seks år forberedt sig til et studium i USA. Hun har blandt andet studeret engelsk sprog og bestået amerikanske optagelsesprøver. Det har været seks anstrengende år, men ikke så opslidende som at deltage i optagelsesprøven, fortæller moderen.

En medarbejder ved et kinesisk firma, der med godkendelsen fra Ministeriet for Uddannelse hjælper kinesiske studenter med at blive optaget på et udenlandsk universitet, siger til avisen, at mange forældre klager over den stive optagelsesprøve og manglende kvalitet i uddannelsessystemet.

„Da kineserne er blevet mere åbne og mere velhavende, vælger mange at sende deres børn til udlandet, for at de kan få en bedre undervisning og en mere vidtfavnende udvikling, end de kan få i Kina”.

Ja til optagelsesprøve

Optagelsesprøven er den bedste måde at udvælge landets bedst begavede studerende på, mener tre fjerdedele af kineserne ifølge en undersøgelse, som Ministeriet for Uddannelse og Kinas Ungdomsdagblad foretog i 2007. 38.000 blev spurgt, og 77 pct. svarede, at de var tilhængere af prøven. 89 pct. mente, at prøven er en mulighed for at ændre deltagernes tilværelse. 65 pct. svarede, at prøven er den eneste mulighed for at få en ny og bedre tilværelse. Og af disse 65 pct. var 69 pct. fra fattige familier. Dette afspejler den positive virkning af prøven, siger Ministeriets ansvarlige for optagelsesprøven, Dai Jiagan. Han har dog udtalt, at en forsigtig reform af den kan komme på tale. Det samme mener 77 pct. af kineserne ifølge undersøgelsen.

En bestemt karakteristik af optagelsesprøven går igen i kinesiske mediers artikler om prøven: Den svarer til, at tusinder af soldater på samme tid skal over en smal bro med kun ét spor.

Kilder:
xinhuanet.com chinadaily.com.cn
atimes.com nytimes.com
Wikipedia.org

Sagt og skrevet om Kina

Fattigdommen

„De fattiges, klagernes, arbejdernes og landboernes stemmer bliver ikke hørt. Arbejdere og landboere mangler ægte organisationer, der kan repræsentere dem. De er derfor ude af stand til at forhandle på lige vilkår med kapitalen, derfor er løn og andre goder på et lavt niveau.

Folkets repræsentanter og embedsmænd, der ikke er udnævnt ved ægte valg, vil ikke frivilligt repræsentere folkets interesser. Derfor vil fattigdom blive ført videre igen og igen i en stor og udsat befolkning”.

Hu Xingdou, professor i økonomi ved Beijing Institute of Technology, 21. okt. 2009 i opendemocracy.net

Obama i Kina

PARTNERSKABET MED USA PÅ PLADS

Den vestlige supermagt og den østasiatiske stormagt er blevet partnere

Af Flemming Ytzen

Eftertiden vil se tilbage på nogle få novemberdage i 2009, hvor der blev skrevet verdenshistorie på vidt forskellig måde. Mens den Europæiske Union valgte den laveste fællesnævner og middelmådigheden, trådte det 21. århundredes uden sammenligning vigtigste bilaterale partnerskab i karakter.

I Bruxelles fandt de 27 EU-medlemmer frem til en 'præsident' og en 'udenrigsminister', der begge glimrede ved deres mangel på format. Mediekommentarer og analytikere over en bred front var enige om at være skuffede over valgene på EU-topmødet.

Mens Europa sænkede de globale ambitioner, afsluttede præsident Barack Obama et ni dage langt besøg i Østasien, hvor opholdet i Kina blev den skelsættende markering af, at klodens eneste supermagt og dens folkerigeste nation har skåret igennem uenigheder for at samles om en række fælles målsætninger.

Den transformation af verdens magtforhold, som præsident Richard Nixon indledte med sit besøg i Beijing i februar 1972, er nu fuldført af en meget anderledes præsident. Ingen kunne for 38 år siden vide, hvor langt forholdet mellem Kina og USA ville udvikle sig, og havde man dengang spået en tilstand, som den, der tegner sig i 2009, var man ikke blevet taget alvorligt.

Fælleserklæring

Dokumentationen for det historiske indhold i Obamas Kina-besøg er tilgængelig på Det Hvide Hus' hjemmeside i form af den fælleserklæring, de to præsidenter kunne sætte underskrifter på 17. november 2009. Her følger en summarisk gennemgang af erklæringens vigtigste punkter:

- Der er enighed om, at hvert af landene og dets befolkninger har ret til at vælge deres egen vej for udvikling, og at alle lande skal respektere andre landes udviklingsmodel – dette er en sejr for Kina.
- USA byder et stærkt, velstående og fremgangsrigt Kina velkomment, og de to lande tager konkrete skridt til den fortsatte opbygning af et partnerskab, der skal forholde sig til fælles udfordringer.
- USA ser positivt på den fredelige udvikling i relationerne over Taiwanstrædet og ser frem til, at parterne forstærker dialogen om det politiske og økonomiske samarbejde.
- Et troværdigt militært samarbejde med udveksling og samarbejdsaktiviteter fremmes.
- Konsultationer og samarbejde om terrorbekæmpelse uddybes. (Læs: Pakistan, Afghanistan, Xinjiang).
- Samarbejde om udforskningen af det ydre rum udbygges. (Uklart, hvad det praktisk kommer til at betyde. Kina vil utvivlsomt gå efter teknologioverførsel).
- Kina og USA er enige om at fortsætte reformerne af det internationale finansielle system (læs: USA skal gældsætte sig mindre og spare mere op).
- Begge lande støtter bestræbelserne på at bekæmpe terrorisme i Afghanistan og Pakistan og støtter bestræbelserne på at bedre relationerne mellem Indien og Pakistan. (Læs: USA ser gerne, at Kina reducerer sit samarbejde med Pakistan).
- Begge lande styrker samarbejdet om klimapolitik, energi og miljø – der henvises til en tiårig samarbejdsaftale på dette felt. (Læs: USA har opdaget, hvor langt fremme Kina er med satsning på grønne teknologier og vil forsøge at komme med på vognen).

Hvad Obama sagde undervejs

Så vidt fælleserklæringen. Hvilke ord brugte præsident Obama, mens han var i Kina? Læs engang

'Vi ved, at der er mere vundet, når store magter samarbejder, end når de konfronterer hinanden. USA ønsker Kinas bestræbelser på at spille en større rolle på verdensscenen velkommen. Når økonomien vokser, følger der et større ansvar med'.

Obama blev suppleret af sin ambassadør, Jon Huntsman: 'Når det gælder visse globale udfordringer, er der kun to lande i verden, der har muligheden. Så møderne her har handlet om at koordinere mere end nogensinde tidligere'.

At den globale magtbalance er rykket i Kinas favør er ingen overraskelse. Det interessante er USAs erklærede og ærlige erkendelse af situationen. Obamas forgænger, George W. Bush, var tavs om dette forhold, Clinton ligeså.

Sagt i lidt abstrakte termer blev verden overladt til kun én supermagt efter de skelsættende begivenheder i 1989-91, hvor Murens fald efterfølgende trak sovjetimperiet i graven. I Kina sagde Obama rent ud, at tiden med kun én altdominerende global magthaver er forbi:

'Jeg mener, at vor verden nu er forbundet og gensidigt afhængig mere end nogensinde før', sagde præsidenten til et nøje udvalgt publikum af uddannelsessøgende i Shanghai.

'De opgaver, vi udfører hver dag, den velstand vi opbygger, det miljø vi forsøger at beskytte, den sikkerhed, vi forsøger at skabe – alle disse faktorer er noget vi deler. I denne sammenhæng er magten i det 21. århundrede ikke et nulsums-spil'. Altså: Det er ikke længere sådan, at når ét land får fordele, sker det på bekostning af andre lande.

Klarere kunne det ikke siges. Mellem linjerne kunne der have stået: Kina og USA behøver hinanden, lad os samarbejde på en måde, der gavner flest muligt mest muligt.

Globalt ansvar

Om Kina så er parat til at påtage sig mere af det globale ansvar, som Oba

ma efterlyser, er straks et mere åbent og uafklaret spørgsmål. I Financial Times citeres en analytiker, Stephanie Kleine-Ahlbrandt (fra tænketanken International Crisis Group) for følgende udsagn:

'Lige nu er Beijing ikke parat til at påtage sig flere byrder – hverken økonomiske, politiske eller militære. Man foretrækker fribilletten'.

Ligeledes i Financial Times hedder det, at både USA og Kina med vilje undgår at bruge betegnelsen G-2 om topmøderne. Alligevel er G-2 allerede blevet etableret som et begreb i medierne, velsagtens som en indirekte konstatering af, at G-8 gik i graven tidligere i år, og at det nye G-20 endnu ikke har fundet sin form. G-20-landegruppen blev skabt i april i år og udgør tilsammen ca. 75 procent af verdens samlede økonomiske aktivitet. Medlemmerne er USA, Japan, Tyskland, Storbritannien, Frankrig, Italien, Canada, Rusland (den oprindelige G-8-gruppe) samt Argentina, Australien, Brasilien, Kina, Indien, Indonesien, Mexico, Saudi-Arabien, Sydafrika, Sydkorea, Tyrkiet og EU.

Konservative politikere i USA har allerede kritiseret Obama for den måde, han håndterede sin rundrejse i Østasien på. Udsagnet om, at menneskerettigheder fyldte for lidt, var forudsigeligt. En af Obamas sikkerhedsrådgivere, Ben Rhodes, udtalte, at Obama talte både menneskerettighedernes og tibetanernes sag. Men det fylder nærmest intet i fælleserklæringen.

Da Obama gennemførte et debatmøde i Shanghai, refererede han til internettets informationsfrihed og kritiserede dermed indirekte Kinas netcensur. Efterfølgende skrev en studerende, Tao Weishuo, fra Fudan Universitetet følgende på sin blog:

'Kinas unge har ikke behov for at blive belært af en udenlandsk leder på en så tilfældig måde'.

Obamanien har sine begrænsninger i Kina. Financial Times konkluderer, at Obama har valgt en mere pragmatisk tilgang til Kina end sine forgængere, men at han dermed risikerer at blive beskyldt for at være naiv i vurderingen af, hvorledes hans nye partner vil reagere.

Der var rift om at få lov til at trykke Barack Obama i hånden, da USA's præsident mødtes med 500 kinesiske studerende i Shanghai den 16. november 2009. Obama berørte et kontroversielt emne i sin tale til de unge kinesere. Han erklærede sig som „stærk tilhænger af ikke-censur. Ytringsfrihed, adgang til informationer, deltagelse i politik bør gælde for alle, også etniske og religiøse mindretal, uanset om de bor i USA, Kina eller andre lande". USA havde ønsket talen transmitteret i det landsdækkende tv, men det sagde de kinesiske myndigheder nej til. Den blev kun transmitteret i Shanghais lokal-tv. (Foto: Polfoto)

Tal kinesisk!

KLUB FOR TALELYSTNE KURSISTER

Én ting er at kunne læse og skrive kinesiske skrifttegn, en anden at kunne *tale* kinesisk. Det er vist et problem for mange, der forsøger at lære kinesisk. I København har et af sproginstitutterne – Confucius Institute – haft premiere på et arrangement, der skal gøre noget ved problemet.

Af Flemming Poulsen

Hvad talefærdighed angår, sker der vist sjældent mere, end at læreren stiller eleven et par spørgsmål, som så bliver besvaret med større eller mindre besvær.

„Det med at tale kinesisk bliver ikke til så meget på et kursus", fortæller Feng Chen. Hun studerer til en master i business, sprog og kultur på Copenhagen Business School (CBS) i København. Hun har af Confucius Institute fået overdraget hvervet at stå for et nyt projekt, der skal give kursister i kinesisk lejlighed til at tale kinesisk med hinanden under mere tvangfrie former, end det er muligt i et klasselokale. Instituttet er en afdeling under CBS.

„I en almindelig lektion i kinesisk er det svært at få tid til at kombinere det hele – læse, lytte, tale, skrive. Men det er meget vigtigt, at kursisterne lærer at *tale* kinesisk. Og et klasseværelse er ikke de bedste omgivelser til at få eleverne til at tale kinesisk sammen. Så vi blev i Confucius Institute enige om, at vi måtte have et sted, en platform, hvor kursisterne kan øve sig i at bruge det, de har lært i klasseværelset, nemlig at snakke med hinanden på kinesisk", siger Feng Chen.

Det er vigtigt at lytte, når man skal lære at tale kinesisk, siger Feng Chen, der står for Confucius Institutes tilbud om at indøve kinesisk talefærdighed.

En samtaleklub

Instituttet har dannet hvad det kalder en klub, der stiler efter at forbedre kursisternes talefærdighed i kinesisk. Confucius Institute Chinese Language Club, CBCIClub, er navnet på den nye afdeling. Klubben er åben for alle, fra Instituttets egne rækker såvel som fra andre kursus. Medlemskab er gratis.

Der har foreløbig været arrangeret to klubaftener i november 2009, men man planlægger flere i foråret 2010.

Om forløbet af en klubaften fortæller Feng Chen, at det gælder om at skabe en afslappet, kinesisk atmosfære i lokalet. Kinesisk musik, snacks, drikke og venner skal, hedder det i indbydelsen, skabe en kinesisk atmosfære, som får deltagerne til uvilkårligt at tænke, at „nu vil jeg tale kinesisk". Der bliver aftenen igennem udelukkende talt kinesisk, både af nybegyndere på et kinesisk kursus og af dem, der har banet sig vej gennem flere lærebøger.

Klubværtinderne sørger for inspiration til at få en samtale i gang. Der varmes op med enkle opgaver. En opgave kan fx være, at en deltager får udleveret et par sætninger på kinesisk og får besked på at tælle antallet af skrifttegn. Mens han eller hun gør det, skal andre deltagere stille spørgsmål til optælleren, fx „hvad dag er det i dag", „hvad hedder du", „hvad fik du til morgenmad i dag". Eller deltagerne får udleveret en tegning af et ansigt, hvor nogle af elementerne mangler. Så kan deltageren fortælle, hvad der mangler, samtidig med at han eller hun tegner det. Det er en metode til at lære nye ord og bruge dem. Opgaver af den art giver øvelse i at stille spørgsmål og i at svare, mens man er optaget af noget andet. Der findes på andre opgaver af forskellig sværhedsgrad, alt efter hvor meget kinesisk deltagerne kan.

Derefter tager man fat på samtaler, eller nogle af deltagerne holder små foredrag. Deltagerne kan selv vælge et emne, de vil tale om, eller de kan vælge et emne fra en liste, klublederen har lavet, fx dagliglivet, en film, et tv-program, en sang. Man kan også danne en gruppe, der taler sammen om et bestemt emne. Eller man kan snakke på kryds og tværs om alt muligt. En klubaften varer to timer.

Vigtigt at lytte

Hvordan lærer man bedst kinesisk? Chen Feng svarer med at henvise til, hvordan et kinesisk barn lærer at tale kinesisk. Det lytter til, hvad der bliver sagt til det, det forstår efterhånden meningen med det, der bliver sagt, så lærer det nogle ord og bruger dem. På samme måde lærer en voksen dansker kinesisk. At lytte er meget vigtigt, understreger Feng Chen. Et tv-program giver anledning til at lytte, samtidig med at man ser, hvad der tales om. Det er også vigtigt at møde kinesere, som man kan snakke kinesisk med.

I Beijing har Feng Chen i to år haft et job som lærer for udlændinge, der skulle lære kinesisk, når de kom til Kina for at arbejde eller studere. Det er erfaringerne fra dette job, hun nu bruger i CBSCIClub i København. Foruden Feng Chen deltager Huihua Wu, der underviser i kinesisk på Confucius Institute, i klubaftenerne.

Særnummer og redaktørskifte

INDSIGT OG TROVÆRDIG FORMIDLING

Udgivelsen af et særnummer af Kinabladet i anledning af Folkerepublikken Kinas 60 års jubilæum blev markeret ved en reception i København den 11. november 2009. Her talte professor Jørgen Delman fra Kinastudier, Københavns Universitet, om Kinabladet, Kinaforskning og formidling af informationer om Kina. Her er uddrag af talen:

Kina bliver stadig mere komplekst. Måske ikke for kineserne, men i hvert fald for os. Kinas befolkning, regimet, ja, alle aktørerne i landet er engagerede i komplicerede økonomiske, politiske, sociale og kulturelle processer, som vi her i Danmark – både lægmand og forsker – gerne forsøger at undersøge, forstå og forklare, fordi Kina er blevet så vigtigt for os.

Det er her, Kinabladet udfylder en rolle ved bredt at sætte spot på, hvad der sker i Kina. Bladet har leveret gedigen formidling over mange år, og særnummeret i anledning af Folkerepublikkens 60-års dag repræsenterer et særligt solidt stykke formidling. Det er et flot og informativt nummer med mange forskelligartede bidrag.

Der et udtryk for Kinabladets status hos både læsere og forfattere, at det kan lade sig gøre at tiltrække forskernes interesse i at skrive i bladet. For os er det rart at vide, at Kinabladet har seriøst interesserede læsere, der gider læse vores ofte lidt tørre halvakademiske artikler.

Jørgen Delman: „Kinabladet lægger op til mere indsigt og fordybelse, end dagspressen kan eller vil tillade sig, uanset observans". (Foto: Steen Jensen)

God formidling kræver dog stadig journalistisk håndelag, såvel som indsigt og troværdighed. Det sidste gælder i lige høj grad for forfatter og blad og er i virkeligheden nok det mest afgørende, fordi troværdighed overbeviser læseren før noget andet. Kinabladet forsøger at finde egne veje og lægger op til mere indsigt og fordybelse, end dagspressen kan eller vil tillade sig, uanset observans. Det er derfor, det er sjovt at skrive til Kinabladet. I har lykkeligvis både interesserede læsere og „medarbejdere", hvis jeg må kalde jer det. Nu tager Flemming Ytzen over fra Flemming Poulsen. Det betyder, at bladet fortsat vil være i gode hænder.

Studerendes platform

Jeg prøver nu at arbejde med mine studerende om at skabe deres egne formidlingsprojekter. Jeg kan mærke, at de også brænder for sagen, så jeg er sikker på, at Kinabladet vil høre mere fra dem fremover. Nogle vil i virkeligheden nok sige, at Kinaforskningen trænger til et generationsskifte. Derfor er det fantastisk for de studerende, at der overhovedet findes sådan en platform i Danmark, hvor de kan formidle deres indsigter til et dansk publikum på dansk. Jeg ved, at de er drevet af den samme ambition som vi andre – nemlig at formidle afbalanceret og troværdigt om, hvad der sker i Kina.

Vi skal ikke glemme, at der sidder en redaktion bag redaktøren, både den gamle, Flemming Poulsen, og Flemming Ytzen som ny i sædet. Jeg vil også gerne ønske dem tillykke med jubilæumsnummeret og takke dem for en stor frivillig indsats, uden hvilken det sikkert ville have været umuligt at lave dette nummer.

Sådan er Danmark jo! Det frivillige arbejde er en væsentlig del af fundamentet for vores syn på verden og vores indretning af samfundet. Det kan jeg ikke lade være med at tænke på, når jeg arbejder i eller med Kina, hvor man har helt andre traditioner.

Det, der er så spændende i disse år, er, at hvor Kina tidligere var et spejl for os andre, så holder vi nu spejle op for hinanden på begge sider for gensidigt at informere og udfordre hinanden. Vi skal selvfølgelig passe på, at vi ikke bliver blændet i krydsfeltet mellem strålerne fra de modsatrettede spejle. Men hvis vi tværtimod kan hjælpe til at gøre spejlbillederne klarere og mere forståelige gennem vores formidling, så har vi gjort hvad vi skulle.

Som jeg ser det, er det det, Kinabladet forsøger på.

ØKs Almennyttige Fond, der har finansieret udgivelsen af særnummeret, stod sammen med Dansk-Kinesisk Forening som indbyder til receptionen i Asia House i København.

– – –

Den fulde ordlyd af Jørgen Delmans tale samt referat af receptionen findes på www.kinabladet.dk

RI CHANG SHENG HUO

OM HVERDAG OG TILVÆRELSE, SAMLET AF CLAUS SEIDEN

ri chang – hverdag

Privatforbrug: Fire mio. kr.

De nyrige i Beijing bruger over fire mio. kr. om året på sig selv, og der er masser af dem. Den såkaldte Huron-rapport om Kinas rigmænd mener, der er 143.000 mangemillionærer og 8800 milliardærer alene i Beijing. En milliard yuan svarer til 750 mio. kr.

Rapporten fastslår, at hovedstadens nyrige ikke beholder alle pengene selv, men giver trekvart mio. om året til velgørende formål. Det er normalt med tre boliger: En stor villa, et hus på landet og en lejlighed i centrum af byen.

Rupert Hoogewerf, der har udgivet rapporten en halv snes år, siger, at der er en tendens til, at de meget rige ikke vil nøjes med pengene – de vil anerkendes som en slags overklasse. Til det formål er de begyndt at interessere sig for kultur, bruger gerne 40.000 kr. om året på en klaverlærer og køber gerne kunst og antikviteter.

Alt for barnet

Kinesiske skoler tager ikke børnene, før de er fyldt seks. Men kinesiske forældre tror, at børnene får en bedre chance i livet, hvis de kommer så tid ligt i skole som muligt. Det har ført til en bølge af fremskyndede fødsler og kejsersnit i Chongqing i august 2009. Sagen er, at skolerne kræver, at barnet skal være fyldt seks år, før skoleåret begynder 1. september, og mødre, der er sat til at føde omkring den tid, eller lidt ind i september, prøver nu ihærdigt at klare fristen, så barnet ikke skal vente til det er næsten syv år, før det kommer i skole.

Foreløbig er tendensen dog kun konstateret i Chongqing – i andre byer klarer man problemet med de „for sent fødte" ved at bestikke lærerne – og der kan være tale om titusinder af yuan for at få skolen til at lukke øjnene for fødselsdatoen.

Plasticreform

Kommissionen for Udvikling og Reformer i Beijing har fastslået, at Kina har sparet tre mio. ton råolie om året med en ret simpel reform. Den blev gennemført i 2008 og bestod af et forbud mod at udlevere gratis plasticposer til forretningernes kunder.

Det har fået det store flertal af kunderne til at genbruge plasticposer eller bruge tøjposer. Det kinesiske nyhedsbureau Xinhua fulgte reformkommissionens statistik op ved at sende en reporter ud i supermarkedet Wal-Mart, hvor han konstaterede, at kun 24 af 100 kunder købte nye plasticposer. Det svarer meget godt til den landsdækkende statistik, som fastslår, at der er produceret 80 pct. færre plasticposer i 2009 end året før – eller 40 mia.

Spytter mindre

Da Beijing skulle være vært for OL blev der gennemført en kampagne for „åndelig dannelse", hvor man opfordrede folk til at være høflige mod hinanden, stille sig i kø ved busstoppestederne og lade være med at spytte på gaden.

Det viser sig, at de nye, gode vaner har holdt sig pænt. Det kan man aflæse af det „dannelses-indeks", som byen indførte under kampagnen og stadig følger. Myndighederne siger i øvrigt også, at OL har ført til, at gennemsnitskineseren motionerer væsentligt mere end før.

Børster mere

Beijings indbyggere er dårligt kommet over OL-kampagnerne, før en ny kampagne er sat ind. Nu skal de være sundere. Det betyder blandt andet pres fra myndighederne for, at der skal børstes tænder hyppigt. Det kan der være god grund til. Statistikken fastslår, at den gennemsnitlige 65-årige Beijing-borger kun har 15 anvendelige tænder tilbage. Et andet led i kampagnen bliver en indsats mod fedme i skolealderen. For øjeblikket er 17,28 pct. af skolebørnene overvægtige. Målet er i første omgang at få andelen ned til 15 pct.

By med 23 mio. indbyggere

Shanghais befolkning bliver ved at vokse. Næste år regner man med tre pct. vækst – op til 19,5 mio. mennesker, og det vil sige, at byen i 2020 vil nå et indbyggertal på 23 mio. Det er et problem, men myndighederne regner med at kunne styre befolkningsudviklingen. Sidste år blev 5,1 mio. mennesker betragtet som tilvandrede arbejdere, men boede i byen længere end et halvt år.

Det gælder om at modvirke en tiltagende skævhed i alderspyramiden ved at give yngre og velstående arbejdere permanent opholdstilladelse og samtidig gennemføre familieplanlægningen strengere end hidtil blandt nogle af byens indbyggere – nemlig vandrearbejderne. De får nemlig i mange tilfælde mere end ét barn, mens byens faste indbyggee nøjes med ét. Tilvandrede var forældre til 40 pct. af sidste års nyfødte i Shanghai. Hver tiende fødsel skete i strid med byens familiepolitik.

To børn til fastboende

Mens Shanghai altså strammer familieplanlægningen for tilvandrede beboere, bliver reglerne lempet for byens fastboende. Særligt udvalgte par vil få tllladelse til at få barn nummer to, fordi det kan modvirke en fremtidig mangel på arbejdskraft, siger Xie Lingli, der er formand for Shanghais familieplanlægningskommission. Og ikke alene vil de få tilladelsen – de vil også blive direkte opfordret til at få barn nummer 2.

I Shanghai er 22 pct. af indbyggerne over 60 år, og man regner med, at andelen inden 2020 stiger til 34 pct.

Men færre hunde

Shanghai tager fat på et nyt problem, som den relative velstand har bragt med sig. Flere og flere har fået råd til at gå tur i parkerne, ikke med en sangfugl i bur, men med en stor eller mellemstor hund.

Problemet er endnu til at overskue: Der er udstedt 164.000 hundetegn i år – men yderligere en del hunde le-

ver „illegalt" uden at være registreret. Det er ikke en gang en hund per 110 indbyggere – men alligevel nok til, at man nu vil stramme politivedtægterne. Det bliver forbudt at tage hund med i offentlige transportmidler og i butikker. Og samtidig bliver det fastslået juridisk, hvem der har ansvaret for at samle hundens efterladenskaber op. Det har hidtil været uafklaret.

El-cykler

Man siger nok, at Danmark er cyklernes land, men Kina er det i endnu højere grad med anslået 430 mio. cykler – dvs. en for hver tredje kineser. Men også det er ved at ændre sig. Kineserne går i endnu højere grad end danskerne fra pedalkraften over til elektrisk kraft. Elektrocykler fremstilles der nu 22 mio. af om året, og cykelfabrikanterne mener, der allerede nu kører 65 mio. af dem på vejene.

Biler er stadig for dyre til de fleste almindelige kinesere, men el-cykler er inden for rækkevidde. De sælges for øjeblikket for mellem 1325 kr. og 2300 kr. stykket. En opladning koster omkring 80 øre, og cyklen kan så klare 20 km. i timen uden hjælp af pedalerne.

Vandflyver

Verdens største vandflyver skal bygges i Kina. Der bliver tale om en maskine på størrelse med Airbus 320, en firemotorers turbo-prop på 60 ton, som kan lande både på landjorden og på vandet.

Den er ikke tænkt som passagerfly – den skal specielt indrettes til redningsaktioner, så den både kan undsætte nødstedte, sættes ind mod skovbrande og i øvrigt også bruges til farvandsovervågning.

Slå det op i Hudong

To kinesiske net-værter, Hudong og Baidu Baike, konkurrerer for øjeblikket med det internationale Wikipedia om kinesernes interesse. Wikipedia har i perioder været fjernet fra internettet i Kina, og så har folk været henvist til de hjemlige netsteder.

For øjeblikket har de begge flere brugere i Kina end den internationale tjeneste. På Baidu kan man blive „forfremmet", hvis man bidrager til tjenesten, mens Hudong prøver at tiltrække netbrugere ved at tilbyde chat-fora og udsætte præmier som i-pods og laptops.

Fredseksperter

Det kinesiske forsvarsministerium har investeret 150 mio. kr. i et nybygget center for fredsarbejde. Det ligger i udkanten af Beijing og uddanner soldater fra Folkets Befrielseshær i de teknikker, der er nødvendige ved fredsbevarende missioner – og i engelsk.

På centret kan man lære at fjerne miner, at gøre en sundhedsindsats og at kommunikere med den befolkning, man er sat til at kontrollere. Kina regner med, at det også kan stille uddannelsesmuligheder til rådighed for andre landes styrker.

Holder på pengene

Kina har med sit voldsomme overskud på handelsbalancen lagt så mange penge op, at amerikanerne er bange for, at USA skal blive købt op. Men finanskrisen har fået kineserne til at holde igen. De kinesiske myndigheder siger, at der i første halvdel af 2009 „kun" blev investeret 67 mia. kroner i udlandet, og at det er et dyk på 60 pct. i forhold til i fjor.

Ægteskabsfup

Der er penge at tjene på giftelystne kinesere. Der er opstået et større antal firmaer, der formidler bekendtskaber, men de er ikke alle lige fine i kanten. Morgenposten i Wuhan skriver, at der det seneste år har været 178 klager til forbrugermyndighederne over ægteskabsbureauer, der forsøgte at snyde klienterne, ikke bare med forkerte oplysninger, men også direkte ved at hyre unge mænd til at lade, som om de var ivrige bejlere til kvindelige klienter, men forsvandt, så snart bureauet havde fået sine penge.

Udvandring

Et af de mest pålidelige kinesiske finansblade, „Caijing", er i krise. Det har en erhvervsredaktion på 100 mand, men i løbet af et par dage sagde 70 af dem deres job op. I pressekredse mener man, der er tale om en indædt kamp om magten over bladet mellem dets grundlægger og chefredaktør, Hu Shuli, og ejerne, Aktiebørs-styrelsen. Hu skal have forsøgt at får styrelsen til at opgive sin rolle som flertalsaktionær ved at stille med villige, private investorer, og hun har truet med helt at forlade bladet sammen med staben og grundlægge et konkurrerende blad. Striden begyndte, da styrelsen nægtede at lade det betydelige overskud blive i bladets kasse og overførte en del af pengene til sin egen kasse.

(Om „Caijing" og Hu Shuli: Se Kinabladet nr. 39, efterår 2008).

Forbudte bøger

Feng Chongyi er professor og så vred på det kinesiske toldvæsen, at han har rejst sag mod det. Feng vendte hjem til Sidney fra Hongkong med en stak bøger – og fik dem konfiskeret af de kinesiske toldere. De fleste af bøgerne var skrevet af fastlandskinesiske forskere og udgivet officielt i Hongkong, men det fik ikke tolderen til at ændre holdning.

Da Feng forlangte at se en liste over bøger, det er forbudt at udføre, fik han svaret, at „disse bøger er blevet forbudt af forskellige departementer, hvis beslutninger er kendt for os i toldvæsenet". Det ville professor Feng ikke affinde sig med. Han anlagde sag for at få sine bøger udleveret og forlangte samtidig en undskyldning. I retten afviste toldvæsenet: Konfiskationen var helt i overensstemmelse med love og regler. Feng svarede, at den kvittering, han havde fået for bøgerne, ikke anførte, hvorfor de var forbudte, og at det dog var det mindste, man kunne forlange. Sagen verserer.

shenghuo – tilværelse

Dansk-Kinesisk Forening
c/o Poulsen
Fresiavej 3, DK-3450 Allerød

Returneres ved varig adresseændring

KINABLADET NR. 44 VINTER 2009

POST B
PP DANMARK

丹中愛华協会

ARRANGEMENTER

Generalforsamling i Dansk-Kinesisk Forening

Bestyrelsen for Dansk-Kinesisk Forening indkalder hermed til sin elvte generalforsamling
onsdag d. 24. februar 2010 kl.19.30 i Forsamlingshuset Onkel Dannys Plads, Halmtorvet 13, 1700 København V.

Fællesmiddag kl.18,00. Vi har sørget for en spændende kinesisk buffet. Kuvertpris: 125 kr., børn 50 kr. Tilmelding til middagen sker til sekretariatet inden 17. februar 2010, tlf. 6114 3340 eller sekretariatet@dansk-kinesisk.dk. Betaling: Danske Bank Reg.nr. 1551 konto 16830593.

Dagsorden:
1. Valg af dirigent og referent
2. Fremlæggelse og godkendelse af bestyrelsens beretning
3. Fremlæggelse og godkendelse af årsregnskabet
4. Behandling af indkomne forslag
5. Arbejdsprogram og budget for det kommende år
6. Fastsættelse af kontingent for 2010
7. Valg af bestyrelse og suppleanter
8. Valg af revisorer og suppleant
9. Eventuelt

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest 31. december 2009.

På bestyrelsens vegne
Jette Mechlenburg, formand

Dokumentarfilm om patienterne i en lægeklinik

Filmaften i Dansk- Kinesisk Forening
tirsdag den 12. januar 2010 kl. 19,30
i Forsamlingshuset, Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads, Halmtorvet 13, 1700 København V

Der vises filmen „Dr. Ma's Country Clinic". Det er en meget speciel dokumentarfilm, der blev vist på Berlinalen i februar 2009.

Filmen foregår i en lille by i Gansuprovinsen. Vi følger med i dr. Mas klinik, hvor byens indbyggere mødes, venter og bliver undersøgt i samme lokale. På ventebænken snakkes der om ægteskabelige problemer, ungdommens blødsødenhed, unge kvinder, der er løbet væk fra byen, hvortil de var „importeret" imod deres vilje, og om de store vanskeligheder med at finde arbejde, også selv om man er villig til at rejse langt for en ussel løn.

Dr. Ma er læge med traditionel kinesisk lægeuddannelse, og det er ham, denne fattige befolkning har råd til at konsultere.

Filmen varer ca. tre timer. Der tales mandarin, der er engelske undertekster.

Der stilles te, kaffe og forfriskninger frem fra begyndelsen. Man er velkommen til at betjene sig selv hele vejen igennem. Lidt urolig gåen frem og tilbage kan filmen godt tåle.
Entre: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 30 kr.

Et år som lærer i Xinjiang

Foredrag i Dansk-Kinesisk Forening af mag.scient. Ing-Britt Christiansen
torsdag d. 11. marts 2010 kl. 19.30
i Forsamlingshuset, Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads, Halmtorvet 13, 1700 København V

Ing-Britt Christiansen er antropolog. Ved lidt af et tilfælde fik hun i 2004 – som 60årig – muligheden for at komme til Kina. I knap et år var hun lærer i provinsen Xinjiang i det nordvestlige Kina. Hun underviste i engelsk, først et semester i en mellemskole, derefter et semester på et universitet for lærerstuderende. I foredraget vil hun fortælle om samværet med elever og lærere, om undervisningen, om folks hverdag og om tilværelsen som udenlandsk lærer. En af de lærerstuderende har hun stadig kontakt med. Foredraget illustreres med Ing-Britt Christiansens egne billeder.
Entré: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 30 kr.

Flere foredrag

Dansk-Kinesisk Forening arrangerer endnu to foredrag i foråret 2010, nemlig 19. april og 4. maj. Når aftalerne om de to foredrag er på plads, annonceres de på foreningens hjemmeside, www.dansk-kinesisk.dk